

Tečaj XXXVII.

Prosinac 1913.

Broj 12.

Šumarski list.

Organ

hrv.-slav. šumarskoga društva

Izдаје

Hrvatsko-slavonsko
šumarsko društvo.

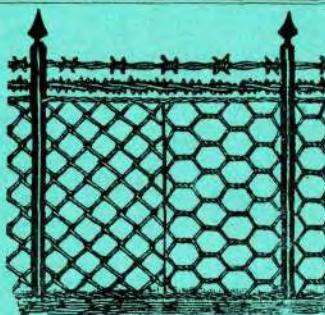
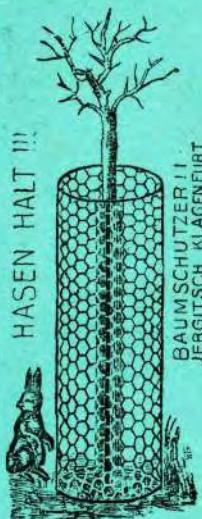
Уређује

BOGORIĆ KOSOVIĆ

Izlazi svakog mjeseca.

ZAGREB 1913

Naklada hrv.-slav. šumarskoga društva.

JERGITSCH, KLAGENFURT.

Br. 12-11
Ilustrovani cjenik
br. 225. badava i
franco!

Ograde iz žice

za vrtove, kuće, zvjerinjake, fasanerije itd.

Dvije tvornice, najizdašniji uspjeh.

Alpenländische Drahtindustrie

Ferd. Jergitsch Söhne,

Klagenfurt (poštanski pretinac
286) i Graz Göstingermaut i
Wien IV./1. Pressgasse 29.

12-12

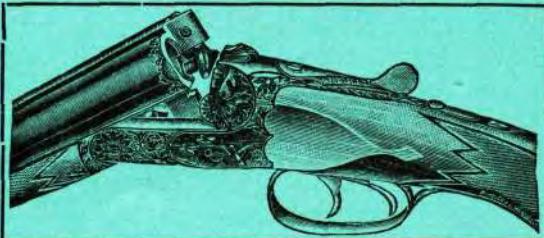
CJENIK 1913.

NOVOSTI
POPRAVCI
STRELJIVO

I. B. TVOR. DRUŠTVO ORUŽJA

„P. WERNIG“
BOROVLJE (FERLACH) KORUŠKA.

1867

Hrvatski cjenici i dopisivanje.

BROJ 12. U ZAGREBU, 1. PROSINCA 1913. GOD. XXXVII.

ŠUMARSKI LIST

Pretplata za nečlanove K 12 na godinu. — Članovi šumar društva dobivaju list bezplatno. — Članarina iznosi za utemeljitelja K 200. — Za članove podupirajuće K 20. — Za redovite članove I. razreda K 10 i 2 K pristupnine. — Za lugarsko osoblje K 2 i 1 K pristupnine i za »Šum. list« K 4 u ime preplate. — »Lugarski viestnik« dobivaju članovi lugari badava. Pojedini broj »Šum. lista« stoji 1 K. Članarinu i pretplatu na list prima predsjedništvo društva.

Uvrstbina za oglase: za 1 stranicu 16 K; za pol stranice 9 K; za trećinu stranice 7 K; četvrt stranice 6 K. — Kod višekratnog uvrštenja primjereni popust.

Zakon o zaštiti šumskog vlasništva.

S privolom sabora Bosne i Hercegovine naredujem:

I. ODSJEK.

Šumski prestupci i kazne za njih.

§ 1.

Ko u šumi, u kojoj nema prava poslužja, bilo da je to terarna šuma, bilo da je to šuma privatnog lica, ili neke općine, vakufa ili korporacije, bez dopuštenja vlasnika šume ili njegova zastupnika na svoju korist uzme koje neoborivo drvo ili pako drvo, što je već oboren, ali još nije izradjeno za prodaju ili trošenje, bit će kriv za šumski prestupak ako vrijednost prisvojenog drveta ne premašuje 100 K i ako njegovo djelo po §§ 253. sl. b), 254. sl. f) i 257. kaz. zak. nema kvalifikacije zločinstva i kaznit će se globom od 1—50 kruna ili zatvorom od 1—14 dana.

Ako ko ponovi isto djelo ili ošteti više vlasnika ili djelo vrši s kim u društvu, bit će za kvalifikaciju čina odlučna cjelokupna vrijednost prisvojenih stvari.

U granicama naprijed istaknutog kaznenog pravila kaznit će se i pokušaj takvog šumskog prestupka. Kažnjiv je pokušaj po srijedi, kad ko učini nešto, što bi moralo dovesti do izvršenja čina, ali nije dovelo, pošto se je umiješala neka tudja zaprijeka.

Kaznit će se ne samo onaj, koji učini samo djelo, nego i svako, ko ga zametne ili namjerno uzroči zapovješću, savjetom, poukom ili pohvalom; nadalje ko činiocu bude na ruci namjernim pribavljanjem sredstava ili uklanjanjem smetnja ili mu inače kako bilo pomaže i izvršenje djela osigurava; zatim ko se sa činiocem samo unaprijed dogovori, koliko će mu pripasti od dobiti, i konačno ko uzme ili proda koji šumski proizvod, ma da znade, da je nezakonito prisvojen.

Ako je krivac već više puta bio kažnjen za koji od šumskih prestupaka, naznačenih u ovom paragrafu ili ako krivac učini prestupak bilo u kršu bilo u drugoj hrdjavoj postojbini za šumu ili uz druge po šumu osobito štetne okolnosti, može se globala povećati do 100 K ili zatvor produljiti do 21 dan.

Ako je pak krivac već više puta bio kažnjen za prestupak učinjen u kršu ili u drugoj hrdjavoj postojbini za šumu ili uz druge po šumu osobito štetne okolnosti, može se globala povećati i do 200 K ili zatvor produljiti do 60 dana.

§ 2.

Ko u šumi, u kojoj nema prava poslužja, bilo da je to erarna šuma, bilo da je ta šuma privatnog lica ili neke općine, vakufa ili korporacije, prisvoji bez dopuštenja vlasnika šume ili njegova zastupnika druge koje, u prvom rastavu § 1. nespo-menute šumske proizvode, kao što su: žir, šiška, kesten, orah, rujevina, kora šumskog drveta, zemlja, pjesak, kamen, suho lišće, košena trava, a i sve ostale šumske proizvode, koji se po mjesnom običaju ne smiju uzimati, bit će kriv za šumski prestupak i kaznit će se globom od 1 K do 10 K ili zatvorom od jedan do tri dana, ako su po srijedi uslovi istaknuti u prvom rastavku § 1. ovog zakona.

Uz okolnosti, navedene u petom rastavku § 1. ovoga zakona, može se globala povećati i do 25 K ili zatvor produljiti i do 7 dana; a uz okolnosti spomenute u posljednjem rastavku § 1. ovog zakona može mu se globala povećati do 60 K ili zatvor produljiti do 21 dan.

Na taj će se šumski prestupak primjenjivati drugi i četvrti rastavak § 1. ovoga zakona.

§ 3.

Ko u erarnoj šumi, u kojoj ima pravo poslužja (§ 13.)

- a) siječe, izradjuje ili kupi drvo, koje mu nije kotarski ured preko svoga šumskog osoblja izdao ni šumskim čekićem obilježio, niti mu je inače označeno ni doznačeno; ili kupi drva za ogrijev makar i od ležakinje bez dozvole šumskog osoblja, gdje se zbog oskudice drveta ustanozi, da za kupljenje ležakinje posebna dozvola treba; ili
- b) druge šumske proizvode uzima ili odnosi mimo uslove, koji su, što se tiče vremena i mjesta, odredjeni za to:

bit će kriv za šumski prestupak, ako se dokaže, da je gore navedene prestupke učinio bez krajne nužde ili da nije htio prema postojećim propisima drvo zatražiti, a kaznit će se za krivicu pod a) globom od 1 K do 20 K ili zatvorom od 1 do 7 dana; a za krivicu pod b) globom od 1 do 10 K ili zatvorom od 1 do 3 dana.

Globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana kaznit će se onaj, ko u šumi nekog privatnog lica, neke općine, vakufa ili korporacije, u kojoj ima pravo poslužja siječe drvo ili uzima druge šumske proizvode i to, ako se tim hotimično ogriješi o običajno pravo, postojeći ugovor, pravomoćno rješenje, koje je u tom predmetu doneseno, ili postojeći zakon.

Ako učini krivac prestupak bilo u kršu bilo u drugoj hrđavoj postojjbini za šumu ili uz druge po šumu štetne okolnosti, može se globa povećati do 50 K ili zatvor produljiti do 14 dana.

§ 4.

Ko u šumi, imao ili neimao poslužja u njoj, zlobno ili obijesno (u smislu kaznenog zakona)

- a) iskopava, isjeca ili izvlači panjeve ili žile svakojakog šumskog dravlja i grmlja, ili takome šumskom rašću (stablama, stabljikama, izdancima i mladicama), nanosi štetu, što ga

zasiječe, nasiječe ili zareže, što mu oguli ili otkine koru ili ga naokolo podbijeli ili na drugi koji način ošteti, što mu otkopa žile, otkine, odreže ili odsiječe vrhove i grane ili mu trga lišće,

- b) ukloni, ošteti, preinači ili na koji bilo način nerazgovjetnim učini koji biljeg, što je postavljen u šumi za znak, da je šuma zagajena, zaštićena ili omedjena ili pako koju ogradi ili šumski znak ili nadalje koji broj ili koju drugu naznaku na oborenom ili neoborenom drvetu;

bit će kriv za šumski prestupak, ako time neposredno nanesena šteta ne premašuje sto kruna i ako njegovo djelo ni po § 161. slovo *b*) i *c*) ni po § 165. k. z. nema kvalifikacije zločinstva i kaznit će se za prestupke navedene pod slovom *a*) po odredbama prvog i petog rastavka § 1. ovoga zakona, a za prestupke navedene pod slovom *b*) globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana.

Drugi će se rastavak § 1. ovoga zakona primjenjivati i na te šumske prestupke.

§ 5.

Ko u šumi, u kojoj nema prava poslužja, s namjerom kradje (§ 1. ovoga zakona) učini štogod od onoga, što je pobrojano pod slovom *a*) u § 4. ovoga zakona, bit će kriv za šumski prestupak i kaznit će se po odredbama prvoga i petoga rastavka § 1. ovoga zakona.

Drugi i četvrti rastavak § 1. ovoga zakona primjenjivat će se i na te šumske prestupke.

§ 6.

Ko u šumi, u kojoj nema prava poslužja, počini štogod od onoga, što je pobrojano u § 4. ovoga zakona, ako i nema u njegovome djelu obilježja zlobne ili obijesne oštete i kradje (§§ 4. i 5.) kaznit će se za šumski prestupak globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana, a uz okolnosti, navedene u petom rastavku § 1. ovoga zakona, globom od 1—50 K ili zatvorom od 1—14 dana.

Ko u šumi, u kojoj ima pravo poslužja (§ 13)

- a) iskopava, isjeca ili izvlači panjeve i žile svakojakog šumskog drvlja i grmlja, ili takome šumskom rašću (stablima, stabljikama, izdancima i mladicama) nanosi štetu, što ga zasjeće, nasječe ili nareže, što mu oguli ili otkine koru, ili ga naokolo podbijeli ili mu otkopa žile, ili
- b) počini koje od djela navedenih pod slovom b) § 4. ovoga zakona, kriv će biti za šumski prestupak, i ako na počinjenom djelu nema obilježja zlobne ili obijesne štete (§ 4. ovoga zakona), i kaznit će se globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana, a uz okolnosti navedene u petom rastavku § 1. ovoga zakona globom od 1—50 K ili zatvorom od 1—14 dana.

Isto tako kaznit će se globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana i onaj, ko u šumi, u kojoj ima pravo poslužja, krešući šumsko dravlje (stabla i stabljike) otkine, odreže ili odzijeće im vrhove i grane ili im trga lišće tako, da je kresanjem drvo toliko oštetio, da je omeo razvoj i porast drveta, i to kad se dokaže, da je te prestupke učinio bez krajnje nužde, ili da nije htio prema postojećim propisima drvo za kresanje zatražiti. Uz otežavajuće okolnosti (peti rastavak § 1. ovoga zakona) i za krešu kaznit će se prestupak globom od 1—50 K ili zatvorom od 1—14 dana.

Neće se kazniti, koga je usput u šumi ili blizu nje zadesila taka nezgoda, da je u šumi morao nanijeti koju od šteta, što su pobrojane u § 4. ovoga zakona.

§ 7.

Ako ovlaštenik proda ili za drugu, a ne za svoju domaću potrebu upotrijebi drvo, što je za gradju ili drugu izradu po pravu poslužja dobio iz šume, bit će kriv za šumski prestupak.

Isti će prestupak počiniti, ko od njega kupi takovo drvo, ma da znade, da ga je on za naznačenu svrhu dobio po svome pravu.

§ 8.

Ako ovlaštenik drva za ogrijev dobivena po svom pravu iz erarne šume doveze na pazar na kolima ili saonama, gdje dosada nije bilo običaja na kolima ili saonama drva goniti, bit će kriv za šumski prestupak.

Isto tako bit će krivi za šumski prestupak oni ovlaštenici:

- a) koji gone na pazar nedoznačeno i šumskim čekićem neobilježeno gorivo drvo iz onih šuma, za koje uprava zemlje, da ne bi nastala oskudica odredi, da ovlaštenici ne smiju drva na pazar goniti, dok nijesu doznačena i šumskim čekićem obilježena;
- b) koji gone na pazar drva za ogrjev iz onih šuma, iz kojih je zbog oskudice drveta u dotičnom kraju ili zbog uzgoja šume (koja je istrošena) uprava zabranila drvo na pazar goniti.

§ 9.

Ko trguje drvima za ogrijev, koja je kupio od ovlaštenika, ma da je znao, da su dobivena po pravu poslužja i donesena na pazar, a da nije plaćena taksa, bit će kriv za šumski prestupak.

§ 10.

Prema olakotnim i otegotnim okolnostima, koje budu posrijedi, kaznit će se za prestupke, što su pobrojani u §§ 7., 8. i 9. ovoga zakona, ili ukorom ili globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana.

§ 11.

Ko u šumu u kojoj mu ne pripada pravo paše namjerno ugoni stoku, ili svojom nemarnošću skrivi, da mu njegova ili njegovoj brizi povjerena stoka zadje u šumu, bit će kriv za šumski prestupak i kaznit će se globom od 1—10 K ili zatvorom od 1—3 dana, a uz otegotne okolnosti (peti rastavak § 1. ovog zakona) globom od 1—15 K ili zatvorom od 1—5 dana.

Ako se dokaže, da se je stoka samo u šumi mogla skloniti od neke opasnosti (kao od mećave, oluje, leda itd.) neće se to ugonjenje kazniti.

§ 12.

Ko stoku odredjene vrste u takvi dio šume, koji je naročito zabranjen za tu vrstu, ili ko uopće namjerno ugoni stoku u zagajenu ili zaštićenu šumu, ili svojom nemarnošću skrivi, da stoka uopće ili stoka odredjene vrste zadje u takovu šumu, bit će bez obzira na to, da li mu pripada ili ne pripada pravo poslužja, kriv za šumski prestupak i kaznit će se globom od 1—20 K ili zatvorom od 1—7 dana, a uz otegotne okolnosti (peti rastavak § 1. ovoga zakona) globom od 1—30 K ili zatvorom od 1—10 dana.

Odredba drugog rastavka § 11. ovoga zakona primjenjivat će se i na to.

§ 13.

U koliko se ne će posebnim zakonom što drugo odrediti, treba u prosudjivanju pitanja, da li kome u nekoj šumi pripada ili ne pripada pravo paše i drvarenja smatrati odlučnim:

- a) za šume erarne da li je stanovništvo dotičnog mjesa i do sada uživalo ta prava u toj šumi, i ako nije ta šuma u granicama dotične općine;
- b) za šume nekog privatnog lica, neke općine, vakufa ili korporacije vrijedi ono što je kazano u preposljednjem rastavku § 3. ovoga zakona.

§ 14.

Ako se koji poduzetnik šumskog rada ili njegov zastupnik hotimice ogriješi o ugovor izmedju njega i vlasnika šume, te siječe drvo, koje mu nije naznačio vlasnik šume ili njegov zastupnik, a isto tako, ako koji poduzetnik šumskoga rada ili njegov zastupnik svojom nemarnošću skrivi, te njegovi radnici sijeku ili izradjuju drvo, koje nije doznačeno prema odredbama

ugovora, bit će kriv za šumski prestupak i kaznit će se globom, koja odgovara dvostrukoj vrijednosti neovlašteno posjećenog drveta i to bez obzira na privatnopravne posljedice predviđene u ugovoru.

§ 15.

Ko krivicom svojom nešto učini ili propusti što § 63. zabranjuje ili propisuje, bit će kriv za šumski prestupak i kaznit će se, ako nije nastao požar šume, globom od 1—10 K ili zatvorom od 1—3 dana.

Ako je pak nastao požar šume, onda će se krivac kazniti globom od 20—250 K ili zatvorom od 7 dana do 2 mjeseca i to ako na počinjenom djelu nema obilježja zločina.

§ 16.

U §§ 3., 4., 6., 8., 11. i 12. ovoga zakona pobrojane šumske prestupke skrivit će i onaj, ko je dao nalog za djelo ili najmio koga, da to djelo učini.

§ 17.

Kažnjivost šumskih prestupaka prestaje zastarom, ako po svršenom djelu prodje 4 mjeseca, a vlast tu zastaru nije prekinula, pošto nije naredila, da se krivac pozove.

Svaki poziv koji se uruči dostavljaču, prekida zastaru, ma i ne bio dostavljen.

§ 18.

Ako krivac umre, nema ni zametanja ni nastavljanja postupka a ni kažnjavanja (§ 58.)

II. ODSJEK.

Odredbe o naknadi šumske štete.

§ 19.

Ko bude kriv za koji od šumskih prestupaka, što su pobrojeni u §§ 1. do 12., 15. i 16. ovoga zakona dužan je, da

po ovim odredbama potpuno naknadi štetu, koju je prouzročio svojim djelom ili propuštanjem.

Naknaditi štetu dužan je krivac i u slučaju posljednjeg rastavka § 6., a vlasnik stoke i u slučajima drugog rastavka § 11. i drugog rastavka § 12. ovoga zakona.

Za štetu nastalu uslijed požara, koju je prouzrokovalo pastirče ispod 14 godina s v o j o m k r i v i c o m, odgovara onaj u čijoj se službi pastirče tada nalazilo.

§ 20.

U slučajevima nedopuštene sječe i uzimanja drveta (§ 1. i i prvi rastavak slovo a) i pretposljednji rastavak § 3. ovoga zakona) plaćat će se naknada štete vazda po određenoj tarifi, i to po onome razredu, u koji po svojoj vrijednosti spada doći dio šume, gdje je učinjen prestupak. Naknada mora da odgovara faktičnom sortimentu, kakvoći i vrijednosti drveta.

Za stabla, stabljike, izdanke i mladice, ako je sve to kadro da raste računat će se u ime naknade za 20% više, i to ako ih se iz šumskog sklopa izvadi toliko, da nastane više od jedne progaline, t. j. da se šuma na više mjesta znatno razrijedi.

Za 50% računat će se više u ime naknade štete:

- a) za drveta, koja je šumsko osoblje odredilo za sjemenjake na nekoj sječini, ako se zato, što se posijeku, neće postići željena svrha, da naime na tom mjestu šuma sama nikne;
- b) za stabla i izdanačke stabljike, što se ostave, da se šuma popravi i održi;
- c) za stabla, stabljike, izdanke i mladice u zagajenim šumama, ako je sve to kadro da raste.

§ 21.

U slučaju nedopuštenog uzimanja drveta s panjeva i žila ili brsta (§§ 4. do 6. ovoga zakona) računat će se po 10 h jedno breme t. j. koliko odraslo čeljade srednje snage bez napora može da odnese.

Ako se ti proizvodi izvuku na tovaru ili na kolima, ocijenit

će im se količina prema bremenu i to tako, da će se konjski tovar uzeti za dva, a seoska kola za pet bremena.

No u slučaju nedopuštenog iskopavanja panjeva i žila, bilo u kršu bilo u kojoj drugoj hrdjavoj postojbini za šumu, računat će se breme po 20—30 helera.

U slučaju nedopuštenoga uzimanja brsta računat će se breme po 50 helera, i to ako se s gornje polovine stabla nakreše četina sa starih drveta ili nabere brst s hrastova; a ako se to uopće učini u mladoj crnogorici ili hrastiku ili u branjevinama, ili ako se pri tom prevrši drvo, onda će se breme računati po 20—30 helera.

Kad se prisvoji drugi koji šumski proizvod (§ 2. i prvi rastavak slovo *b*) i pretposljedni rastavak § 3. ovoga zakona) računat će se šteta po tarifi, koja je na snazi.

§ 22.

Za štećenje šumskog rašća zasijecanjem, nasijecanjem itd., koje se spominje u §§ 4.—6. ovoga zakona, računat će se u ime naknade jedna desetina do tri desetine vrijednosti cijelogra rašća.

Ako se šumsko rašće ošteti podbjeljivanjem ili guljenjem ili otkidanjem kore ili vatrom, zahtijevat će se za naknadu cijela njegova tarifalna vrijednost koja se iznadje po § 20. ovoga zakona.

§ 23.

Ako se prisvojeni šumski proizvodi u kom bilo obliku vrate vlasniku šume ili ako on kojim bilo načinom upotrijebi oštećeno drveće, smjet će on samo toliko naknade zahtijevati, za koliko ustanovljena šteta premašuje vrijednost vraćenog proizvoda.

§ 24.

U slučaju šumskog prestupka spomenutog u § 7. i § 8., slovo *a*) i *b*) ovoga zakona, bit će ovlaštenikova dužnost, da plati cijelu šumsku taksu za drvo, koje je prodao ili ga nije upotrijebio za onu svrhu, za koju ga je dobio.

Pri tom će se ona količina drveta smatrati, da je prodana ili da nije upotrebljena za ovu svrhu, za koju je dobivena, ako ovlaštenik ne može uvjeriti vlast da je to drvo upotrijebio na svom gospodarstvu.

§ 25.

U slučajevima §§ 11. i 12. ovoga zakona važe za određivanje količine štete ova načela:

Ako se nečija stoka nadje u zabranjenoj šumi ili u šumi, u kojoj njenom vlasniku ne pripada pravo paše, platit će on po 25 helera za jednog konja, mazgu ili magarea, ako su barem napola odrasli, a po 10 helera ako nijesu odrasli; nadalje po 15 helera za svako goveče, koje je barem napola odraslo a po 10 helera ako nije odraslo; zatim po 25 helera za svaku kožu bez razlike, po 10 helera za svinje i po 5 helera za ovce.

Ako se stoka nadje u zagajenom mladom samoniku ili u vještačkom sadu, računat će se dvostruka naknada.

§ 26.

Za svaki kvadratni metar vještački pošumljena zemljišta, gdje se je dogodilo kakovo štećenje ili samovlasno prisvajanje mladog šumskog rašća (§§ 1., 3.—6. i 15. ovoga zakona), računat će se i naplaćivati po 2·5 helera naknade, ako se radi o normalnom pošumljivanju na sjećini, a po 5 helera ako se radi o pošumljivanju golih ili samo šikarom obraslih kamenitih površina. Pri tom će se razlomci kvadratnog metra uzimati za cijeli metar.

Ako se požarom uništi samonikli podmladak, može se za svaki kvadratni metar računati po 2·5 helera naknade.

Ako se efektivna šteta može ustanoviti po broju, vrsti i dobi uništenog rašća, koje je odgajano ili samo niklo, neka se, što u tom pravcu treba, naznači u prijavi.

III. ODSJEK.

Zametanje postupka.

§ 27.

Upravne su vlasti nadležne za progonjenje šumskih prestupaka (§§ 1.—16.) ovoga zakona).

Dužnost je šumskog osoblja, a i oružnika i finansijske straže, da postupaju kad uhvate krvica na djelu. To je dužnost šumskog osoblja i onda, kad se koji od prestupaka, što su spomenuti u §§ 1., 4., 5., 6. i 15. ovoga zakona, učini u šumi nekog privatnog lica, neke općine, vakufa ili korporacije.

Orudje (sjekira, testera), kojim je izvršeno djelo, valja oduzeti prestupniku i predati kotarskom uredu zajedno s prijavom o prestupku.

Ako se može, neka se odmah i šteta na prikladni način ustanovi i u prijavi naznači.

§ 28.

Ne samo na prijavu oštećenikovu ili kojega javnog šumskog organa ili organa za opću sigurnost zametnut će se postupak, nego i onda, kad vlast, kako bilo, dozna za šumski prestupak.

No prestupci, što su opisani u §§ 11. i 12. ovoga zakona, progonit će se samo na oštećenikov predlog, ako nije po srijedi erarna šuma.

Ako se koji od prestupaka, spomenutih u §§ 2., 3., 4., 6. i 7., učini u šumi nekog privatnog lica, neke općine, vakufa ili korporacije, a oštećenik ili njegov zakoniti zastupnik još prije presude izjavi, da odstupa od progona, onda se progon obustavlja.

§ 29.

Kotarski je ured vlastan, da i onu šumsku štetu, koju mu prijave šumski organi, ustanovi preko drugih nepristranih stručnjaka, članova općinskog zastupstva ili drugih takih lica.

Ko bude oštećen kojim šumskim prestupkom, dat će vlasti sve, što treba podataka i dokaza, da se zavjedoči šteta.

§ 30.

Ako u erarnoj šumi, i to u zagajenoj ili zaštićenoj šumi ili u kojem naročito zabranjenom dijelu šume čuvari zateku čiju stoku, zaplijenit će je toliko, koliko drže, da će dostojati za namirenje štete.

To je dužnost i oružnika i financijske straže, ako im to dopušta njihova ostala služba.

O plijenu će se odmah obavijestiti vlasnik stoke, ako se zna ko je.

Ako se ne zna ko joj je vlasnik, treba odmah udesiti, da se preko seoskih glavarja, kako valja, objavi stvar u susjednim seoskim općinama a po potrebi i na uredovne dane kod kotarskog ureda ili ispostave.

Zaplijenjena će se stoka vratiti vlasniku ako on osigura trošak oko njena plijenjenja i prehranjivanja.

U slučaju da postoji opasnost, da se šteta ne može nadoknaditi, vratit će se zaplijenjena stoka vlastniku samo onda, ako primjereno osigura naknadu štete.

§ 31.

Ako se do 30 dana iza plijenjenja ne iznadje vlasnik stoke, prodat će je vlast i naknadit će odatle ustanovljenu šumsku štetu.

Ako se vlasnik stoke ne javi za godinu dana po prodaji, eventualni višak predat će se u korist fonda kotarskog vijeća. Ako se sazna za vlasnika u gore navedenom roku, dat će mu se taj višak, i to pošto se od tog viška naplati globa.

§ 32.

Ako se koze zateku u nepristupačnoj šumi, koja je zbranjena za koze, pa se ne mogu uhvatiti, dopušteno je u tom slučaju ubiti iz puške jednu kozu.

Ako se bude moglo, prodat će se ubijena koza, a što se za nju dobije upotrijebit će se za namirenje ustanovljene štete.

S eventualnim će se viškom postupati po odredbi drugog rastavka § 31. ovoga zakona.

§ 33.

Ako se nečija stoka zateče u šumi nekog privatnog lica, neke općine, vakuta ili korporacije, u kojoj vlasnik stoke nema prava služnosti paše, smije vlasnik šume ili njegov zastupnik ili zastupnikov zamjenik (šumsko osoblje) da je zaplijeniti toliko, koliko je treba prema šteti (§ 30., prvi rastavak ovoga zakona), no neka to namah prijavi općinskom starješini, koji će bez okljevanja narediti, da dvojica nepristranih ljudi ustanove štetu i da se slučaj objavi, ako to eventualno treba.

Ako se zna, ko je vlasnik stoke, i isti se prijavi, to mu se po ustanovljenju štete stoka vraća pod uslovima navedenim u pretposljednjem rastavku § 30. ovoga zakona.

Ako stranke nijesu zadovoljne sa procjenom štete, onda se mogu obratiti radi nove procjene na kotarski ured, ali se u tom slučaju mora stoka odmah po obavljenoj prvoj procjeni štete vratiti vlasniku.

Ako se vlasnik ne javi do 30 dana, postupat će kotarski ured, pošto se ustanovi šteta, po propisu § 31. ovoga zakona i namirit će vlasniku šume ustanovljenu štetu od onoga, što dobije za stoku.

IV. ODSJEK.

Postupak u sudjenju, presuda i pravni lijekovi.

§ 34.

U postupku sa šumskim prestupcima nadležne su za raspravljanje i presudjivanje političke vlasti, i to u I. instanciji kotarski ured u čijem je području učinjen prestupak, a u II. instančiji zemaljska vlada.

U I. instanciji sudi upravnik kotara ili politički konceptni činovnik kotarskog ureda, kog upravnik na to odredi, i to u

društvu s četvoricom prisjednika iz naroda, od kojih su dvojica težaci a dvojica posjednici.

Predsjednik je politički konceptni činovnik. U tom ga svojstvu ne smije da zamijeni činovnik druge koje kategorije, a naročito ne koji šumski činovnik ili pisarnički činovnik.

§ 35.

U svakom će kotaru njegovo kotarsko vijeće izabrati svega stotinu prisjednika (50 težaka i 50 posjednika).

Izbor se vrši svake godine za drugu godinu u posljednjem zasjedanju kotarskog vijeća.

Za tu će svrhu kotarski ured predložiti kotarskom vijeću spisak lica, koja se mogu birati između težaka i posjednika nastanjenih u kotaru. U tom će se spisku naznačiti njihovo ime, prezime i boravište. U njemu će biti i rubrika za glasove, što ih je ko dobio.

Izabran je ko dobije većinu glasova.

§ 36.

Nijesu sposobna, da se biraju za prisjednika:

1. lica, koja su po propisima krivičnog zakona osudjena za kakvo zločinstvo ili prestupak, učinjen iz gramzljivosti;
2. lica, koja su u istrazi na krivičnom sudu;
3. lica, za koja je sud naredio, da budu ograničena u raspolaganju svojim imanjem.

§ 37.

Za prisjednike neka se ne biraju:

1. lica, koja još nijesu navršila 24. godinu života;
2. lica, koja zbog duševnih ili tjelesnih mana nijesu sposobna za to zvanje;
3. lica, za koja se zna, da su slabog stanja (fukara) ili da su im imovinski odnošaji poremećeni;
4. sluge;
5. nadripisari;

6. iica, koja su u službi zemaljske uprave i advokati;
7. učitelji i duhovna lica priznatih vjerskih zajednica;
8. lica c. i kr. vojske i ratne mornarice u aktivnoj službi.

§ 38.

O reklamacijama izabranih ili drugih lica odlučuje kotarski ured.

Ako se kod kojega prisjednika preko godine štogod dogodi, što bi, da se je prije dogodilo ili znalo, smetalo, da se on upiše u izborni spisak, onda ulazi u spisak izabranih lica onaj, koji iza njega imade najviše glasova.

§ 39.

Na vršenje svoga zvanja pozivlju se prisjednici po stanicom turnusu, što ga određuje kotarski predstojnik.

Na svaku će se raspravu pozvati po četiri prisjednika, i to dvojica težaka i dvojica posjednika.

Ako koji pozvani prisjednik ne može da dodje, prizvat će se na mjesto njega drugi koji prisjednik istoga staleža iz sjedišta uredovanja ili iz najbliže okoline.

§ 40.

Zvanje je prisjednika u šumskim kaznenim stvarima počasno zvanje i vrši se bez prava na kakvu nagradu.

Pozvanoga prisjednika, koji ne dodje na raspravni dan, a ne zasvjedoči, da ga je nešto spriječilo, što se nije dalo ukloniti, ili se zadocni preko pola sata ili se bez predsjednikove dozvole udalji od raspravljanja prije nego što se dovrši, moći će predsjednik kazniti globom od 2—50 K.

Na tu presudu može osudjenik do osam dana, od dana kad mu se dostavi, u kotarskom uredu staviti svoj prigovor i zasvjedočivši svoje opravdane razloge zamoliti, da se kazna ili ukine ili ublaži.

Ako kotarski ured drži, da toj molbi ne treba udovoljiti ili da joj valja tek donekle udovoljiti, predložit je okružnoj oblasti na riješenje.

Protiv rješenja okružne oblasti nema dalnjega pravnog lijeka.

§ 41.

Rasprava je na kotarskom uredu usmena i javna. Okriviljeniku treba poziv uručiti u vlastite ruke.

Na okriviljenikovo oglušenje smjet će se samo onda izreći presuda, ako je izostao, ma da mu je na vrijeme dostavljen poziv, i ako se nije dovoljno opravdao, te ako je dotična kaznena stvar posve jasna što se tiče krivice, a ne može biti zablude ni što se tiče okriviljenikove istovjetnosti.

§ 42.

Prije nego što se započne rasprava upitat će predsjednik prisjednike, ima li u kojega kakav razlog, koji ga isključuje.

Prisjednik je isključen ako je on sam oštećen dotičnim šumskim prestupkom ili ako je s okriviljenim ili oštećenim licem u bračnoj svezi, u srodstvu ili svojti po pravoj lozi, ili ako mu je to lice bratovo ili sestrino dijete ili još bliži rod ili pak svojta u istome koljenu ili ako je s njime u svezi poočima ili pomajke i posinka ili poćerke ili hranitelja i hranjenika ili staratelja i štićenika.

§ 43.

Stranci pripada pravo da odbije kojeg prisjednika, ako ima dovoljnih razloga, da se sumnja o njegovoj nepristranosti.

O takoj molbi odlučuje predsjednik, pošto sasluša odbijenog prisjednika.

Protiv njegova rješenja nema pravnog lijeka.

§ 44.

Svaki će se prisjednik, kad prvi put dodje na raspravu o šumskim kaznenim stvarima, zavjeriti predsjedniku, da će vjerno i nesebično vršiti povjereni mu prisjedničko zvanje, da će pozorno pratiti raspravu, da će savjesno istraživati dogadjaj i da će, ne gledajući na prijateljstvo ili neprijateljstvo ili na vjeru

stranaka i bez obzira na to, da li je šumski prestupak učinjen u erarnoj šumi, ili u šumi nekog privatnog lica, vakufa, općine ili korporacije, glasati samo za ono, što rasprava pokaže.

Ako je prisjednik već od prije zavjeren, dovoljno je opomenuti ga na to u početku rasprava, kad god bude vršio svoje zvanje.

Kotarski će predstojnik voditi tačan popis prisjednika, koji su zavjereni.

§ 45.

Predsjednik upravlja raspravom.

Predsjednicima je dopušteno, da okrivljenike, svjedoke, vještake i oštećenike pitaju kako je to potrebno, da se objasni stvar. Za to im daje predsjednik riječ.

O raspravi se vodi zapisnik, u koji se ukratko upisuje što je glavno.

§ 46.

Prije presude mora biti vijećanje i glasanje. Predsjednik će prije vijećanja opomenuti prisjednike na njihovu dužnost.

Po tom presudjuju prisjednici zajedno s predsjednikom okrivljenikovo djelo, da li je okrivljenik počinio djelo, koje mu se u grijeh upisuje, i u koliko je za to kriv.

Prisjednici g'asaju po redu, kako su popisani u spisku. Predsjednik glasa posljednji.

Zaključak se stvara apsolutnom većinom glasova. Taj zaključak i mnijenje prisjednika i predsjednika upisuje se u zapisnik o raspravi.

§ 47.

Ako ze zaključi, da je okrivljenik učinio djelo, koje mu se upisuje u grijeh i da je kriv, onda predsjednik kvalificuje njegov čin po odredbama ovoga zakona i određuje mu kaznu, saslušavši prisjednike, koji u pitanju kazne imaju savjetujući glas.

§ 48.

Kazna se može odmjeriti i ispod najmanje mjere, ako su po srijedi osobite olakotne okolnosti (§§ 83. i 84. kaz. zak.).

§ 49.

Kad se okriviljeniku odredi globa, treba u kaznenoj presudi izreći, koliki će mu biti zatvor namjesto presudjene globe, ako se globe ne bude mogla naplatiti. Pri tom neka se za pojedine dane zatvora računa po 1 K do 5 K.

§ 50.

Ko bude kojim šumskim prestupkom (§§ 1.—12., 15. i 16. ovoga zakona) oštećen u svom šumskom vlasništvu, moći će naknadu svoje štete zatražiti samo u postupku, što ga propisuje ovaj zakon, i to do tri godine od časa, kad je izvršeno djelo. Redovni se sud isključuje.

Ako se presudi, da je neko skrivio koji šumski prestupak, ili ako se dogodi koji od slučajeva, predviđenih u § 19., 2. i 3. rastavku ovoga zakona, presudit će predsjednik naknadu štete a i eventualne troškove postupka. Ako je bilo kaznenog postupka i ako je izrečena kaznena presuda, saslušat će se predsjednici o količini naknade za štetu.

Ako se ne može više da zameće ili provede kazneni postupak (§§ 17. i 18. ovoga zakona), ili ako se iz ličnih razloga (maloljetstvo, duševna bolest) ne smije za šumski prestupak da progoni, ko ga je učinio, odlučit će kotarski ured po propisima §§ 19. do 26. i 51. ovoga zakona o zahtjevu naknade za štetu.

Propisi ovoga paragrafa ne važe za prestupak naznačen u § 14. ovoga zakona, a ne važe ni za slučaj, ako na djelu krivca ima obilježja zločinstva.

§ 51.

Ako se okriviljeniku dokaže, da je uklonio, oštetio, preinačio ili nerazgovijetnim učinio koji biljeg, što je postavljen u šumi za znak, da je šuma zagajena, zaštićena ili omedjena, ili koju ogradi (§§ 4., 5. i 6. ovoga zakona), izreći će se u presudi, da je dužan urediti biljeg ili ogradi, kakva je bila.

Za to mu treba u presudi odrediti prikladan rok.

No ako se predviđa, da on neće biti kadar, da uredi biljege ili ogragu, može se u osudi reći, da će se to izvršiti na njegov trošak.

To je rješenje dio presude o naknadi štete.

§ 52.

Na redovni se sud ne smije oštećenik nikada uputiti, pa ni onda, kad okrivljenik ne bude kriv za šumski prestupak.

§ 53.

Presuda se I. instancije saopćuje okrivljeniku odmah usmeno. Ujedno ga valja poučiti o njegovu pravu na priziv.

Otpovjednik presude se dostavlja ako okrivljenik naročito zašte ili ako nije prisustvovao proglašenju presude.

§ 54.

Protiv kaznene presude dopušta se priziv na zemaljsku vladu, dok ne prodje 14 dana od njenog proglašenja. U slučaju § 53., 2. rastavka, započinje taj rok od dana, kad se dostavi otpovjednik presude.

Zemaljska vlast presudjuje priziv bez usmene rasprave po činjenicama, koje je utvrdila I. instancija.

§ 55.

Onome kome je šumskim prestupkom nanesena šteta, pripada protiv presude I. instancije priziv samo, što se tiče naknade za štetu.

§ 56.

Priziv se može usmeno ili pismeno predati.

Dosta je i to, da se priziv samo prijavi. U tom će se slučaju smatrati, da se prizivom napada na sve, što je u presudi nepovoljno za okrivljenika.

Protiv presude zemaljske vlade nema daljnjega pravnoga lijeka.

Pod uslovima, koji su predvidjeni u kaznenom postupku (§ 312.) može se podnijeti molba za obnovu postupka. Da li se dopušta obnova postupka presudjuje kotarski ured zajedno sa prisjednicima. Ako se uskrati obnova postupka može se u roku od dvije nedjelje podnijeti pritužba na zemaljsku vladu.

V. ODSJEK.

Izvršenje presude.

§ 57.

Kaznena presuda, izrečena u postupku sa šumskim pre-stupcima i rješenje, stvoreno po § 50. posljednjem rastavku, ne mogu se više izvršiti, čim prodju 3 godine od dana, kad su stali na snagu.

Tu zastaru prekida sve, što vlast učini, da se izvrši presuda.

§ 58.

Kaznena presuda, koja je za osudjenikova života stala na snagu, važi i po njegovoj smrti jedino što se tiče naknade štete.

§ 59.

Pošto presuda stane na snagu, valja globu platiti gotovim novcem.

No ako treba nekog obzira, može se dopustiti, da se plati do nekog roka i to najdalje do 6 mjeseci, ili pako na obroke do istog najdaljeg roka.

§ 60.

Što se kaznenim presudama zemaljskom eraru presudi naknada za štete, naplaćivat će ureda radi ona vlast, koja je sudila u I. instanciji.

Ako je osudjenik veoma siromašan, može zemaljska vlada na predlog kotarskog ureda dopustiti, da se naknada štete počinjene u erarnoj šumi smanji do polovice, a u osobitim slučajevima i do trećine presudjene štete.

§ 61.

Okrivljenik se može prisiliti globom ili zatvorom, da izvrši što mu je naloženo prema § 51. ovog zakona.

Iz toga razloga odredjene globe ili zatvor ne smiju premašiti u svemu 50 kruna ili 14 dana.

Vlasti je i to slobodno, da ono, na što je osudjen okrivljenik, dade izvršiti na njegov trošak i naplatiti administrativnom eksekucijom.

§ 62.

Pošto se pravno-valjano dovrši kazneni postupak, vratit će se okrivljeniku orudje, koje mu je oduzeto, kad je učinio šumski prestupak.

Ako ne treba orudja, da se što dokaže, treba mu ga i prije vratiti.

VI. ODSJEK.

Naročite odredbe za zaštitu šumskoga vlasništva.

§ 63.

Osobita pažnja treba, kad se u šumi ili kraj nje naloži vatra ili upotrebljuju stvari, koje se lako zapaljuju.

Ako se zanemari ta pažnja ili se drugo što skrivi, te se dogodi požar šume, naknadit će krivac štetu.

Ko u šumi ili kraj nje naidje na napuštenu a nepotrnjenu vatru, dužan je, da je potrne koliko može. Ko opazi, da šuma gori, dužan je, da to saopći ljudima u prvoj kući, kraj koje ga nanese put. Oni su pak dužni, da to odmah prijave najbližem mjesnom starješini (eventualno najbližem erarskom šumskom organu, oružnicima ili finansijskoj straži).

§ 64.

Kotarski uredi, mjesne starještine, erarsko šumsko osoblje, oružnici i finansijski stražari smiju da dignu sva oblišnja mjesta, da se pogasi požar šume. Ljudi, što se tako sazovu, moraju da

odmah pohitaju požaru, ponijevši sobom što treba za gašenje, kao budake, motike, lopate, sjekire, kablove i t. d. i da tu pomažu.

Dužnost je mjesnih starješina, šumskih organa, oružnika i finansijskih stražara da budu uz njih.

Ako kotarski predstojnik ne naredi što drugo, upravljat će gašenjem požara najstariji šumski organ koji se tu desi; a ako ga nema, onda će upravljati općinski, oružnički ili finansijski organi.

§ 65.

Koji mjesni starješina propusti, da po propisu § 64. ovoga zakona sazove narod na gašenje šumskog požara kaznit će se globom od 10 do 50 K ili zatvorom od 2 do 8 dana, a ko se bez pravoga razloga ne odazove pozivu mjesnih starješina, oružnika ili šumskih organa, kaznit će se globom od 2 K do 10 K ili zatvorom od 1 do 3 dana.

VII. ODSJEK.

Završne odredbe.

§ 66.

U šumskom kaznenom postupku ne plaćaju se biljezi.

§ 67.

Od globa ovim zakonom određenih ide 50% u opću zakladu globa a 50% u korist fonda kotarskog vijeća dotičnog kotara.

§ 68.

Ovaj zakon staje za tri mjeseca po proglašenju na snagu i ukida sve naredbe i otpise, što su mu protivni, a tiču se postupanja sa šumskim prestupcima, naročito pako naredbu od 26. marta 1883., Zb. zak. br. 40., i od 29. jula 1901., Gl. zak. broj 62., a tako i odredbe § 18., sl. A, 2. t., drugi rastavak, § 20. naredbe od 17. decembra 1890., Gl. zak. br. 2.

god. 1891., a i §§ 21. i 23., koliko se ta dva paragrafa tiču djela (prestupanja), spomenutih u § 20. te naredbe. Inače ovaj zakon ne dira u njene odredbe, naročito što se tiče postupka.

§ 69.

Čim se proglaši ovaj zakon, pripraviti će se i izvršiti po njegovu § 35. izbor prisjedniča za prvu godinu.

§ 70.

Na šumske kaznene stvari, koje su već u postupku, primjenjivati će se ovaj zakon samo ako do dana, kad on stane na snagu, još ne bude u I. instanciji izrečena presuda.

§ 71.

Ovlašćuje se zemaljska vlada, da raspravljanje i presudjivanje šumskih kaznenih stvari u I. instanciji povjeri pojedinim kotarskim ekspoziturama.

U tom će se slučaju prisjednici birati izmedju stanovništva dotične ekspoziture.

B a d I s c h l , dne 28. jula 1913.

Franjo Josip s. r.

Bilinski s. r.

Naredba

**zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu od 14. augusta 1913.,
br. 4826/praes.,**

za izvršivanje zakona od 28. jula 1913. o zaštiti šumskog vlasništva (Gl. zak. br. 96.).

(odobrena otpisom c. i kr. zajedničkog ministarstva financija u poslovima Bosne i Hercegovine od 3. augusta 1913., br. 10.140/B. H.)

Članak 1.

Prijave o šumskim prestupcima u erarnoj šumi.

Svaka pismena prijava šumskog organa treba da ima ove podatke:

1. Ime i prezime, a tako i ime oca, prebivalište, dob, vjeru, i zanimanje okriviljenog lica (a tu valja još istaći, da li je okriviljeno lice u kakvom samostalnom poslu ili službenom odnosu, dotično, da li je sasvijem siromašan član koje porodične zajednice). Ako šumski organ zna, da je okriviljeno lice već kažnjeno, treba da i to zabilježi u prijavi.

2. Što tačnije vrijeme i prilike (da je šuma znatno prorijedjena, da su šumski proizvodi prisvojeni u zagajenoj ili zaštićenoj šumi, da je oštećeno šumsko tlo, kako to naročito spominje zakon o zaštiti šumskog vlasništva i t. d.), kada i u kojima je, a tako i u svrhu, za koju je počinjeno djelo, što se prijavljuje. Naročito se mora jasno naznačiti, da li je krivca zatekao na činu sam prijavilac ill pako da li ima i kakvih momenata za dokaz njegove krivice. Imena i prebivalište eventualno svjedoka treba navesti razgovijetno.

3. Da se može tačno izračunati, kolika je šteta, treba naznačiti tačnu mjeru prisvojenih šumskih proizvoda i to:

- z) za oborena i još neizradjena stabla i dijelovestabala srednji priječnik i dužinu svakog pojedinog stabla dotično izreska iz stabla, a za neoborena stabla priječnik u prsnoj visini ($1\cdot3\text{ m}$) i od prilike procijenjenu visinu. U oba slučaja valja naznačiti procjenom nadjeni postotak gradje i drveta za ogrjev, a tako i druge prilike, koje su važne za procjenivanje drveta (n. pr. cjepko drvo, dževerasto drvo); za nadjeno izradjeno drvo treba u prijavi navesti sve dimenzije (n. pr. za šindru i dugu dužinu, širinu i debljinu; za ogrjevno drvo dužinu, širinu i visinu kamara, dotično izbrojeni ili od prilike procijenjeni broj cjepanica; za tesano drvo dužinu, debljinu i širinu i t. d.), po kojima bi se mogla izračunati ukupna masa neizradjenog drveta;
- β) za žioke one dimenzije, koje treba znati za procjenu po tarifi, koja je na snazi;
- γ) za kolje tačan broj komada;
- δ) za pruće, žile i brst (lisnik) od prilike težinu bremena, a

za druge šumske proizvode (§ 2. zakona o zaštiti šumskog vlasništva) jedinicu mjere po tarifi za šumske proizvode.

4. Kad se zapljene šumski produkti ili alat, tačan izvještaj, što je o tome provizorno odredjeno.

5. Sve prilike, koje bi mogle biti vašne, za pitanje, da li počinjocu u dotičnoj šumi pripada pravo poslužja.

5. Izvještaj, da li je počinilac, koji ima pravo poslužja, na vrijeme prijavio svoju potrebu za dotični period, i ako je to učinjeno, da li mu je, kada i koliko od prijavljene količine doznačeno.

Prijave organa koje šumske uprave dopuniti će sračunavanjem štete upravitelj te šumske uprave.

Kad se vlasti predaje usmena prijava, treba prijavioca ispitati o svijem prilikama, što su navedene naprijed pod 1.—6. i prema tome sastaviti prijavu.

Svaku prijavu, koja stigne kotarskom uredu, treba odmah upisati u registar za šumske prestupke u erarnoj šumi naznačiti na njoj broj registra.

Kad je prijava upisana, valja ju pregledati. To će učiniti ne samo s pravne, već i s tehničke strane upravitelj kotara dotično politički perovodni činovnik, kome je povjereno da vodi šumske rasprave, i to zajedno sa šumskim referentom.

Ako ne bude znatnije sumnje o sadržaju kaznene prijave trebati će iza tog pregledavanja sračunati, kolika je šteta, dotično pregledati sračunavanje, ako je to već učinila šumska uprava, koja predaje prijavu.

Kad se prema prijavi radi o zločinstvu, postupati će upravitelj kotara po svom svojstvu kao javni tužilac prema propisima kaznenog postupka i prema uputstvu, što je za to izdano.

Ako se prilikom pregledavanja prijave nadje, da nema djela koje se kazni po zakonu o zaštiti šumskog vlastništva, ili da krivac nije poznat, zabaciti će se takva prijava, ako se ona ne tiče djela, za koje je sud nadležan.

Ako je kažnjivost čina već zastarjela (§ 17.), neće se

zametati kazneni postupak, nego će se postupati po predzadnjem rastavku § 50. zakona o zaštiti šumskog vlasništva. To će isto vrijediti i onda, kad krivac medjutim umre ili kad se protiv njega s kog drugog razloga (predzadnji rastavak § 50.) ne može da zametne kazneni postupak.

Kad se sumnja, da li je po srijedi kažnjivo djelo, počinjeno u erarnoj šumi a spomenuto u prvom odsjeku zakona o zaštiti šumskog vlasništva, valja odmah odrediti, da se izvidi što treba za objašnjenje, ne bi li se po mogućnosti spriječilo odgadjanje rasprava. To naročito vrijedi i za prijave, koje ne predaje šumski organ (oružništvo, finansijska straža).

U registru treba svaki put zabilježiti (i to u rubrici za primjedbe), da li su odredjeni izvidjaji ili je prijava zabačena ili sudu ustupljena ili je pako zametnut postupak po § 50. zakona o zaštiti šumskog vlasništva.

Naredjene izvidjaje treba voditi evidentno i u svaku dobu odrediti što treba, da se pospieše.

Kad protiv istog krivca bude više prijava, voditi će se po pravilu u isto vrijeme kazneni postupak za sva ta kažnjiva djela i o tom izreći jedna konačna presuda. Takvu kumulaciju valja naznačiti u registru kod dotičnih prijava.

Članak 2.

Prijave o prestupcima u šumi koja nije erarna.

Prijave o šumskim prestupcima, koji se učine u šumi privatnog lica ili neke općine, vakufa ili korporacije, treba isto tako sastavljati i pregledavati, kao što je spomenuto u 1. članku. Ali pri tome valja paziti na ovo :

1. Prestupci, što su nabrojeni u §§ 18. i 19. naredbe od 17. decembra 1890., Gl. zak. br. 2. za 1891., o gospodarenju i šumsko-policijskom nadziranju privatnih šuma, nisu podvrženi postupku, koji propisuje zakon o zaštiti šumskog vlasništva, već s njima treba i dalje postupati po § 21. i sl. te navedene naredbe. Za te delikte treba voditi naročiti registar (§ 68. zakona o zaštiti šumskog vlasništva).

2. Isto se tako neće primjenjivati postupak po ovom zakonu, ako je okrivljeno lice kmet vlasnika šume, izuzevši slučaj § 15. zakona o zaštiti šumskog vlasništva.

3. Paziti valja na to, da li je možda izmedju okrivljenog lica i vlasnika šume kakav spor o pravu poslužja u šumi.

4. Kad je u zakonu govor o ovlašteniku, valja za takvoga smatrati samo onoga, čije se pravo osniva na javnom naslovu. Tim se ne misle ona poslužja, koja se osnivaju na privatno-pravnom naslovu. Stoga se i ne može u takvom slučaju zametnuti postupak po zakonu o zaštiti šumskog vlasništva, izuzimajući slučaj zlobne oštete (§ 4.) i slučaj § 15. zakona o zaštiti šumskog vlasništva. Naročito se u tom slučaju ne može upotrijebiti § 3. zakona o zaštiti šumskog vlasništva. Pod pogodbom, koja se spominje u § 3., ne smije se naime razumjeti pogodba, koja osniva pravo poslužja, već uglavljivanje stranaka, kojim se uređuje način, kako će se izvršivati pravo poslužja (koristovanje), što je već osnovano na javno-pravnom naslovu.

Stoga valja u dosad navedenim slučajevima odrediti sve, što odgovara prilikama. U slučaju spora s vlasnikom šume o poslužju treba dakle sastaviti molbu, da se zametne postupak po § 4., tač. 3., sl. a, naredbe od 17. decembra 1890., ili kad se radi o šumsko-poličiskom prestupku (§§ 18. i 19. iste naredbe), treba povesti postupak po toj citiranoj naredbi, dotično prema prilikama poučiti oštećenog, da o svom pravnom zahtjevu koji se osniva na privatno-pravnom naslovu, zametne postupak redovnim putem pravde, dotično agrarni spor propisanim putem. U posljednjem slučaju treba odrediti sve, što treba da se primi tužba.

Kad se ne može zametnuti kazneni postupak po zakonu o zaštiti šumskog vlasništva (predzadnji rastavak § 50.) a traži se rješenje zahtjeva o naknadu za štetu, postupati će se po zakonskoj odredbi, koja je baš citirana.

Kad oštećeni uporno traži, da mu se primi kaznena prijava, valja ga poučiti, da mu se je slobodno pritužiti zemaljskoj vladji.

Prljavu treba zabaciti, kad se već po njoj ili po izvidjanju vidi, da nema potrebnog predloga oštećenog o progona delikta ili da oštećeni odustaje od progona.

Članak 3.

Šumske kazneni registri.

Za šumske prestupke valja voditi tri različita registra, i to :

1. kazneni registar za prestupke po zakonu o zaštiti šumskog vlasništva, koji se počine u erarnoj šumi;
2. kazneni registar za prestupke po zakonu o zaštiti šumskog vlasništva, koji se počine u privatnim šumama (privatna, vakufska, općinska šuma i t. d.);
3. kazneni registar za počinjene u privatnim šumama protiv propisa §§ 18. i 19. naredbe od 17. decembra 1890., Gl. zak. br. 2. za 1891., o gospodarenju i šumsko-polijskom nadziranju privatnih šuma.

Te registre valja tačno voditi. Kad se kaznena prijava ne upiše u pravi registar, valja ju odmah čim se to opazi, prenijeti u pravi registar, a u nepravom ju s obzirom na taj prenos brisati.

Članak 4.

Odredjivanje rasprave.

Kaznene stvari, koje su po zakonu o zaštiti šumskog vlasništva zrele za raspravljanje, treba pregledati i na pojedine raspravne dane tako raspoređiti, da se sve prijave jednog šumskog organa po mogućnosti riješe u jednom danu. Pritom valja i na to paziti, da se za prisjednike na raspravama ne određuju lica, koja imadu u dotičnim općinama svoje prebivalište da se tako po mogućnosti spriječe slučajevi otklanjanja i isključivanja.

Dan za raspravu treba tako odrediti, da okrivljeno lice, dobije poziv barem tri dana pred raspravu i da potvrda o dostavljanju (dostavnica) mogne stići kotarskom uredu prije ras-

pravnog dana. U hitnim slučajevima n. pr. kad okrivljeno lice ne prebiva u kotaru, može se rasprava držati i bez navedenog roka, ako se okrivljeno lice dovede ili nalazi u mjestu kotarskog ureda.

Kao okrivljenog valja pozvati ne samo neposrednog činioca već i sukričca, dionika i ono lice, od kog bi se moglo tražiti, da naknadi štetu (n. pr. drugi rastavak § 19. zakona o zaštiti šumskog vlasništva).

Određivanje rasprave treba riješiti na prijavi ili na kom drugom spisu, koji njoj pripada, i to u konceptu, u kojem treba navesti predmet, dan rasprave, ime okrivljenog lica i svakog svjedoka, koga treba pozvati.

Na pozivnici za okrivljeno lice treba naznačiti čin i upozoriti ga na posljedice izostanka.

Svakoj pozivnici valja priložiti valjano ispunjenu dostavnicu koju će dostavljač zajedno s potvrdom o dostavljanju povratiti kotarskom uredu.

Članak 5.

Obustavljanje kaznenog postupka.

Kad krivac umre poslije odredjene rasprave, treba kazneni postupak obustaviti. Razumije se sobom, da to ne vrijedi, kad je više lica imalo dijela u kažnjivu činu.

Kad se pozivnica ne može predati okrivljenom licu, mirovat će dalji kazneni postupak, dok se god to lice ne zateče.

U 2. i 3. tački 10. članka naznačeno je, kako treba u takvim slučajevima postupati s naknadom za štetu.

Članak 6.

Rasprava.

Prije raspravnog dana treba dotičnim spisima priložiti sve dostavnice.

Strogo se treba držati propisa §§ 41.—45. zakona o zaštiti žumskog vlasništva, jer se inače na povredi tih propisa osniva ništavost postupka.

Raspravu treba tačno i iscrpljivo provesti, obzirući se vazda na sumarni karakter postupka.

Zapisnik će o raspravi potpisivati predsjednik i perovodja, a treba ga po mogućnosti sastaviti već za rasprave.

Okrivljenom licu treba predočiti sve tačke tužbe i od njega zahtijevati, da se izjavi o djelu i o šteti. Razloge, koje okrivljeno lice iznese, a koji isključuju kazan, treba zajedno s drugim prilikama obrane podvrći raspravi.

Šumskom organu, koga treba pozvati na raspravu, ne pripada svojstvo tužioca; njega šta više treba preslušati kao svjedoka ili vještaka.

Od svakog, ko se na raspravi preslušava, treba zatražiti generalija: ime i prezime, ime oca, prebivalište, dob, vjeru i zanimanje, a od okrivljenog lica još i broj djece i izjavu o eventualnoj prijašnjoj kazni, a sve to valja istaći u zapisniku.

Raspravu treba tako voditi, da se pretresu svi momenti dokazivanja i sve prilike, koje su potrebne za kvalifikaciju djela. Treba se kloniti pretresanja, koja ne spadaju na stvar.

Čim se postupak dovrši objaviti će to predsjednik odmah strankama i uputiti ih, da se ne udaljuju iz uredske zgrade dok se ne proglaši osuda.

Kad za rasprave nastane sumnja, da je počinjeno zločinstvo treba raspravu prekinuti i postupati po dotičnom propisu 1. članka. Dokle god se vodi postupak na krivičnom sudu, ne smije se za isto djelo nastaviti postupak po zakonu o zaštiti šumskog vlasništva.

Članak 7.

Vijećanje i glasovanje.

Vijećanje treba izvršiti u odsustvu okrivljenog, svjedoka i vještaka.

Po opomeni, koja je zakonom propisana, treba da predsjednik razjasni prisjednicima važnost njihovog zvanja. Prisjednike treba poučiti da za izvršivanje šumske kaznene pravde nije najvažnije to, da li je možda ovlaštenik prešao mjeru kori-

stovanja, podijeljenog izmedju njega i države, već da su dužni nastojati, da se kazne oni štetočinci, koji nezakonitim diranjem samo da se domognu momentane koristi, smetaju normalno razvijanje šumske kulture, te nesavjesnim i neekonomskim postupkom dovode u opasnost održavanje šume, koja najviše treba težačkom gazdovanju, a time i najvažnije interes narodne privrede.

Kad predsjednik tako pouči prisjednike, upravit će redom na njih pitanja, na koja treba da odgovore, i odredit će, da se o tom glasa. U ta pitanja ne ubrajaju se samo pitanja o pojedinim djelima okrivljenog lica, već i o subjektivnim momentima krivice, o namjeri krivca, o momentima kvalifikacije, koji su naročito u zakonu propisani, o razlozima, što isključuju kazan (n. pr. posljednji rastavak § 6.), zatim pitanje, da li se radi o momentu nemarnosti ili krivice, kako to zakon traži (n. pr. §§ 11. i 12.), ili o sukričnji, dioništu i t. d. Ta pitanja valja tako iscrpsti, da predsjednik dobije neku osnovu za odgovor na t. zv. pravno pitanje, t. j. da kvalificuje čin po odredbama zakona o zaštiti šumskog vlasništva.

Za svaki se zaključak traži apsolutna većina glasova. Kad se glasovi podijele na više od dva mišljenja tako, da ni za jedno mišljenje nema potrebne većine, pokušat će predsjednik, da dijeljenjem i ponavljanjem pitanja dobije apsolutnu većinu. Kad se ni tako ne može polučiti većina, treba glasove, koji su za krivca najnepovoljniji, pribrojiti najbliže povoljnijim glasovima, dok se tako ne postigne većina glasova.

Kad krivca tereti više kažnjivih djela, morat će se o svakom pojedinom djelu zasebno zaključivati.

Zaključci kolegija čine osnovu, po kojoj predsjednik kvalificuje djelo.

Rezultat vijećanja može se upisati u sami zapisnik, ako nije stvar tako komplikirana, da o vijećanju treba sastaviti naročiti zapisnik.

Mišljenje prisjednika o visini kazni i o naknadi za štetu (2. rastavak § 50.) valja kratko zabilježiti u zapisniku.

Oglušna se osuda smije samo onda izreći, ako su stigle dotične potvrđene dostavnice i ako bude ostalih uslova drugog rastavka § 41.

Članak 8.

Naknadjivanje štete u kaznenom postupku.

U pravilu je okriviljeno lice samo onda dužno da naknadi štetu, kad je proglašeno krivim za šumski prestupak.

No kad se za rasprave pokaže, da je djelo već zastarjelo ili da ima razloga, što isključuju kazan, a navedeni su u posljednjem rastavku § 6. ili u posljednjem rastavku §§ 11. i 12., i kad se stoga izreče rješavajuća osuda, valja, saslušavši prisjednike, presuditi o visini naknade za štetu, ako se iste nije oštećeni odrekao. Pri tom valja primjenjivati odredbe §§.-a 20.—26. Što se tiče §. 23., valja još istaknuti, da je osnovno načelo kaznenog prava, da krivac ne smije imati koristi od nezakonitog djela. Ako se stoga od prodaje zaplijenjenih šumskih proizvoda dobije veća kupovina, nego što je po šumskoj taksi naknada za štetu, neće okriviljeno lice imati prava, da mu se izruči višak; taj šta više pripada oštećenome.

Članak 9.

Presuda.

Prije nego se presuda proglaši, valja ju pismeno sastaviti.

Presuda treba da sadržaje izreku o krivici, visinu kazni, visinu naknade za štetu, dotično dužnosti, koje su okriviljenom licu nametnute po § 54. Što se tiče naknade za štetu, valja tačno navesti, kome ju treba dati.

Kad se nezakonito prisvojeni šumski proizvodi vrate oštećenom, valja to, ako treba, istaknuti u presudi, te ujedno izreći dužnost, da se eventualno naknadi samo toliko, koliko još nije vraćanjem podmireno.

Ako se ne povrate prisvojeni šumski proizvodi, koji se zaplijene, treba u presudi navesti svu naknadu za štetu, što se izračuna po zakonu o zaštiti šumskog vlasništva, te izreći, da

će se zaplijenjeni šumski proizvodi prodati u korist oštećenog, a kupovina upotrijebiti za pokriće naknade za štetu.

Predsjednik treba da se uvjeri, da li je okrivljeno lice razumjelo sve tačke presude.

Poučavanje o pravnim lijekovima, što je zakonom propisano, treba savjesno izvršiti. Pri tom valja paziti na to, da protiv onog, što je u prvoj instanciji stvarno utvrđeno, nije dopušten pravni lijek. U ostalom se upućuje na odredbe §§-a 53.—56.

Kad se radi o prizivu, valja dotične spise bez meritornog izvođenja poslati ravno zemaljskoj vladu, priloživši im dokaze o tome, da je pravni lijek na vrijeme predan.

Članak 10.

Kako se postupa bez kaznenog postupka sa zahtjevima, da se naknadi šteta.

Po § 52. ne može se tražiti naknada za šumsku štetu redovnom parnicom, osim ako je šteta uzrokovana zločinstvom (posljednji rastavak § 50.) ili prekoračivanjem prava kojeg su vlasnika ili kontrahenta (pogodbe o šumskoj sjeći) ili pako prekoračivanjem prava ovlaštenika, koji svoje pravo poslužja osniva na privatno-pravnom naslovu.

No može se dogoditi, da je u šumi počinjena šteta a ne može se zametnuti kazneni postupak po zakonu o zaštiti šumskog vlasništva.

U takom slučaju treba da oštećeni preda svoj zahtjev kotarskom uredu pismeno ili usmeno u zapisnik. Kotarski će ured zatim u administrativnom postupku poslije dovršene rasprave odlučiti presudom, protiv koje se mogu stranke po §§ 54.—56. zakona o zaštiti šumskog vlasništva prizvati na zemaljsku vladu.

Slučajevi u kojima se o naknadi za štetu odlučuje po smislu naprijed spomenutog propisa bez kaznenog postupka, jesu po mence ovo:

1. Kad kažnjivost prestane zastarom (§ 17.), ali još nije zastarjelo pravo na naknadu za štetu;

2. kad krivac umre prije, nego što se заметне postupak ili doduše za trajanja postupka ali prije presude; u takvom slučaju treba podići tužbu protiv ostavine ili nasljednika;

3. kad krivac pobjegne ili se drukčije ukloni kaznenom progonu, a ostavi ovdje imanje, iz kojeg bi se mogla šteta namiriti; u takvom će se slučaju provesti postupak protiv kuratora, koga treba imenovati;

4. kad krivac sam nema vlastitog imanja, može se tužba podići protiv onog lica dotično protiv kućnog starještine one porodične zajednice, koja je imala koristi od šumskih proizvoda što su nezakonito prisvojeni, a tako i onda, kad se krivac ne može pozvati na odgovornost radi maloljetnosti ili koje duševne bolesti (§§ 50. i 52. zakona o zaštiti šumskog vlasništva),

5. u slučaju posljednjeg rastavka § 19., kad je gospodar maloljetnog krivca dužan da naknadi štetu;

6. kad su po srijedi razlozi za isključivanje kazni po posljednjem rastavku § 6. i §§ 11. i 12., posljednji rastavak, i kad su ti razlozi već unaprijed po navodima oštećenog tako dokazani, da ih ne treba istom dokazivati kaznenim postupkom. To će isto vrijediti, kad se već po kazivanju stranaka vidi, da su šumski proizvodi samo zabludom prisvojeni u tudjoj šumi.

Da se spriječe nesporazumljenja, primjećuje se napokon, da postupak o zahtjevima, da se naknadi šteta počinjena u šumsko-polijskim prestupcima (§§ 18. i 19. naredbe od 17. decembra 1890., Gl. zak. br. 2. za 1891., o gospodarenju i šumsko-polijskom nadziranju privatnih šuma), valja provesti po §§ 21. i 23. spomenute naredbe, kako je to istaknuto i u §-u 68. zakona o zaštiti šumskog vlasništva.

Članak 11.

Ovršno naplaćivanje presudjene naknade za štetu.

Presudjena naknada za štetu naplatiti će se administrativnom ovrhom na osnovi pravomoćne osude u roku, koji je zakonom određen za zastaru (§ 57.), i to, kad se ne radi o erarnoj šumi, samo na molbu oštećenog, koji će ju predati uredu, što

je izrekao presudu u I. instanciji. Oštećeni treba da molbi priloži otpravak presude, ako mu je dostavljen.

Za erar će se naknada za štetu zajedno s ovršnim troškovima naplatiti ureda radi.

Članak 12.

Završnje primjedbe.

Propis posljednjeg rastavka § 30. zakona o zaštiti šumskog vlasništva primjenjivat će se samo, kad vlasnik stoke stalno prebiva u tudjem kotaru ili izvan zemaljskih granica.

Kad u šumi nastane požar, izmjenjivat će se svaka 24 sata ona lica, koja se po § 64. prizovu, da gase požar.

Članak 13.

Zaplijenjeni šumski proizvodi iz erarne šume smiju se prodati samo onda, kad je to izrečeno u osudi, koja je stala na snagu.

Kad se zaplijene šumski proizvodi, koji su nezakonito prisvojeni u erarnoj šumi, a protiv krivca se ne može provesti nikazneni postupak ni postupak po § 50. zakona o zaštiti šumskog vlasništva (n. pr. kad je krivac nepoznat), odredit će katarski ured prodaju takvih šumskih proizvoda.

Prodaja se izvršuje javnom dražbom, o kojoj treba sastaviti zapisnik.

Izmedju odredjivanja javne dražbe, koju treba objaviti po mjesnom običaju, i ročišta dražbe valja da prodje najmanje 8 dana.

Praktična uporaba progresivno padajućega prirasta.

Napisao N. Pleša-Kosinjković, šumar.

(Svršetak).

Prema tomu bi koncem godine 1900. iznašala drvna gromada progresivno padajućega prirasta : $S = (a + x) \frac{n}{2}$ ili sa substituiranjem odnosnih olina : $\left\{ 29 \cdot 1 + \frac{29 \cdot 1}{20} \right\} \frac{20}{2} =$

$(29 \cdot 1 + 1 \cdot 4505) \times 10 = 30 \cdot 5 \times 16 = 305 \text{ m}^3$, odnosno čitava drvna gromada $2444 \cdot 2 \text{ m}^3 + 305 \text{ m}^3 = 2749 \cdot 2 \text{ m}^3$.

Prema užitnoj osnovi, koja se na isti način dade sastaviti, kako i ona za šume lunkovačke imala bi z. z. Martinić svake godine počam od godine 1881. do 1900. inkluzive $\frac{1}{20}$ -nu drvne glavnice posjeći, unovčiti i koristonosno uložiti, te samo kamate uživati, odnosno iz istiju u prvom redu izvadjati nužno pošumljenje, a preostatak razdijeliti medju ovlaštenike kao i dospevajući redoviti godišnjidrvni prihod — poprečni prirast, ili je pako mogla svudrvnu glavnici prištediti, koncem godine 1900. unovčiti i kamatonosno uložiti.

Pošto ona toga učinila nije, nego je osim do sada još na sjećinam prištedjene $\frac{1}{10}$ prvo bitnedrvne glavnice i prirasta od $274 \cdot 92 \text{ m}^3$, preostalih iza u jeseni 1900. prodanih $541 \cdot 29 \text{ m}$ drva — svu ostaludrvnu glavnicu izcrpila na drvariju, — to slijedi, da je učinila prehvata užitku drva, odnosno potrošila jedan dio nepotrošive šumskeglavnice, koja se tečajem duljegavremena kamatonosnim uloženjem kupovnine izcijeliti imade.

Kako je dakle z. z. bila dužna koncem godine 1900. imati ukamaćenudrvnu, odnosno novčanu glavnicu od $2444 \cdot 2 \text{ m}^3$ sa $20.095 \cdot 80$ kruna obzirom na jur unovčenu od $541 \cdot 29 \text{ m}^3$ i koristonosno uloženu sa 4450 K , — to će se i ona morati odreći užitka kamata kako i same sadanje glavnice tako dugo, dok glavnica na iznos od $2.0095 \cdot 80 \text{ K}$ izcrpljena ne bude.

Ne bi se dakle niti njoj smio od uložene glavnice kakav doprinos za zajedničku gradnju škole doznačiti. Užiti smije samo na svoj šumskoj i pašničkoj površini oko $274 \cdot 92 \text{ m}^3$ ($\frac{1}{10}$ -na svedrvne gromade koncem 1900.) nalazeće se i samozaslabogrijev sposobnedrvne gromade starih hrastovih, grabrovih i vrbovih bakrlja.

Isto tako bi o svom posebnom trošku obzirom na prehvata bila dužna pošumiti isječene površine prema sastaviti se imajućoj ogojnoj osnovi.

Prema predležećoj obradbi jest kr. zemaljska vlada godine 1903. odbila molbe jedne i druge z. zajednice za doznamuza-

traženih doprinosa iz šumskih glavnica za izgradnju zajedničke škole. Sada ču nješto spomenuti o praktičnoj uporabi o vrijednosti opisanoga načina ustanovljenja redovitoga i vanrednoga prihoda, odnosno prehvata ili prištednje.

Poznato nam je svima, da su mnoge naše z. z. segregacijom dobile za sjeću skroz dozrele ili skoro zrele šume ili šumom obrasle pašnjake, a u mnogim slučajevima radi tada dosta vrijednih sastojina premalene površine, a da bi na njima mogle trajno producirati za podpuno namirenje gradjevne i ogrjevne pripadnosti potrebne drvne gromade, odnosno od ove potreban godišnji poprečni prirast ili redoviti godišnji prihod.

U takovim šumama se je od dana segregacije pa do danas svakojako gospodarilo; negdje na temelju još po bivšim općinskim šumarima sastavljenih osnova, a u najviše slučajeva i bez ikakove, onako od oka, kako se je to svidjelo urbarskom odboru i šumaru, ili na temelju kojekako po šumaru sastavljenoga godišnjega drvosječnoga predloga, pošto do najnovije dobe nismo imali pozitivnih propisa o valjanom sastavku takovih predloga.

Na taj način su šume u mnogo slučajeva sasječene ili za namirenje godišnje gradjevne i ogrjevne potrebe, ili su se en bloc sva za trgovačku robu sposobna stabla prodala, a utržak upotrebio za kojekakove časovite nužne investicije, ili se pako u koji novčani zavod kamatonosno uložio, pa dotična z. z. ili dobiva na raspolaganje godišnje kamate, ili od slučaja do slučaja potraša ili bar nastoji potrošiti takovu glavnici za ovu ili onu svrhu, n. pr. za gradnju škole, crkve, izgradnju potrebnih mostova itd.

Nadzorne oblasti moraju ureda radi paziti, da sadanji ovlaštenici ne bi prekomjerno iscrpili šum. užitke na samom drvu, da nebi tim prekomjernim užitkom smanjili samudrvnu glavnici, koja je odredjena za proizvodu redovitoga godišnjega prihoda na drvu, te tim svoje potomke u njihovom nasljednom pravu prikratili.

Isto tako ovdje, gdje su šume prodane, te drvra glavnica

pretvorena u novčanu imaju nadzorne vlasti paziti, da se ta glavnica ne raztepe amo tamo, već da ostane koristonosno uložena, pa da samo dospjele kamate ovlaštenici na voljnu razpoložbu dobiju.

Za slučaj, da se za vrlo koristno uložene investicije pokazuje nužnim, da se koji dio takove glavnice i doznači za dotičnu svrhu, to svejednako može biti samo uz uvjet, da se takova glavnica na koji drugi način osigura, ili kroz stanovito vrijeme i gdje je samo jedan dio glavnice izdan, okrnjena glavnica sa obustavom dospjelih godišnjih kamata izcijeli.

Za sve takove slučajeve, stavlja se na šumarske tehničare zahtjev, da za dotičnu šumu ustanove t. zv. redoviti i vanredni šumski prihod, odnosno, da li se od iste uživa svake godine samo redoviti godišnji prihod na drvu, ili je učinjen kakav prehvatz, ili pako da li se uživa kakova prištednja. To pitanje valjano riješiti nije svagda baš lahka stvar.

Odlučno je kod toga samo sastojinsko stanje šume, te namjera ili nakana, u koju svrhu se traže ti podaci. Mogu nastati raznovrstni slučajevi.

Gdje je sastavljena gospodarstvena osnova, tu se potrebni podaci mogu dobiti iz iste, te iz sadanjega, stanja šume, kako je n. pr. predležeći slučaj sa lunkovečkom, — a analogno i sa martiničkom šumom.

Ovdje se osnova nije točno provadjala, jer je koncem godine 1900. prodano za gradju sposobnih $1266 \cdot 35\text{ m}^3$ a navodno poštedjeno $420 \cdot 26\text{ m}^3$ drvne gromade, sposobne samo za ogrjev, dočim je prema užitnoj osnovi jeseni te godine imala doći do sjeće zadnja partija drvne gromade od $188 \cdot 908\text{ m}^3$ na zadnjoj sječnoj površini od $4118 \cdot 2 \square^0$. Pošto je z. z. Lunkovec tečajem vremena od čitave izračunate drvne gromade (glavnice) od $3734 \cdot 75\text{ m}^3$ unovčila samo $1266 \cdot 35\text{ m}^3$, i pošto joj se je prepustilo, da navodno i prištedjenih $420 \cdot 26\text{ m}^3$ za ogrjev sposobne drvne mase iza godine 1900. slobodno upotrebi, — to je jasno, da je za preko gospodarstvene osnove, odnosno predležeće užitne osnove, na štetu glavnice načinila prehvatz za

punih $2048 \cdot 14$ m³. Prema tomu ne može biti ni govora o kakovom vanrednom prihodu.

U redoviti prihod ima se uračunati za svaku godinu **20**-godišnje periode, za koje se je imala dotadanja visoka šuma pretvoriti u nisku, izračunati godišnji poprečni prirast, te oni kamatni, koje bi godišnji utršci, ulošci, izračunate $\frac{1}{20}$ -ine drvne gromade ($186 \cdot 74$ m³) nosili.

U ovakovim i sličnim slučajevima čini mi se, da se predležeći obračun pomoću progresivuo padajućega prirasta te pomoću na predležeći dosta jednostavni način sastavljeni užitne osnove vrlo zgodno može upotrebiti za riješenje pitanja o redovitom i vanrednom prihodu, odnosno o prištiednji ili prehvatu, koji bi mogli nastati iz dosadanjega načina sječe i uživanja dottične šume.

Uporaba ovakovoga načina obračunavanja čini mi se podesnom osobito za slučajeve, gdje su z. zajednice segregacijom dobine visoke, ali površinom malene šume, na kojima baš radi te malene površine neće moći u buduće zadržati potrajni godišnji visoki uzgoj, već će nuždom okolnostih morati preći na nizki uzgoj, koji će dakako po svojoj vlastitosti manjudrvnu gromadu za podmirenje drvnih pripadnosti godišnje producirati, nego li visoki uzgoj.

Z. z. će morati radi toga nastojati, da taj manjak sa kamatima prodati se imajuće za sjeću dozrele sastojine osigura u mjeri i visini, kako to predležeća užitna osnova dokazuje. Kod izabrane najviše obhodnje uvezši u obzir starost sastojine danom dovršene segregacije i danas, te sadanje stanje sastojine ustanovi se sadanja drvna gromada, te poprečni godišnji prirast uvezši k tome u obzir i dosadanje drvne užitke, — imamo tada pri ruci sve podatke za ustanovljenje redovitoga i vanrednoga prihoda, odnosno prištiednje i prehvata.

Što se pako ima razumijevati pod vanrednim prihodom i prehvatom, te kakovom se računskom procedurom isti mogu pronaći, o tom nas upućuje §. 36. naputka o sastavku šumskogospodarstvenih osnova ili programa.

Ondje, gdje gospodarstvene osnove ne opstoje, ili opstoje a nisu se provadjale, već se je šuma uživala po miloj volji, kako je i u predležećem slučaju sa lunkovečkom i martinićkom šumom, ja sam se poslužio sa predlećim obračunom kojeg iznašam na javu, da se i štovani sudrugovi za takove slučajeve s njim okoriste.

Osobne vijesti.

Premještenja. Kraljevski povjerenik u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji premjestio je iz službenih obzira kr. županijskog šumarskog nadzornika II. razr., dodjelenog na službovanje kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljskoj vlasti, odjelu za unutarnje poslove Levina Haueisea kr. županijskoj oblasti u Gospicu, a kr. šumarskog povjerenika Gjuru Demetrovića od kr. županijske oblasti u Gospicu kr. županijskoj oblasti u Zagrebu.

† **Slavojub pl. Teklić** kr. šumarski povjerenik u Ludbregu umro je dne 6. studena tg. u 47 god. života, a ostavlja iza sebe udovu Zoru rođ. pl. Golub i troje djece.

† **Ivan Peheim**, vlastel. šum. protustavnik u. m., umro je dne 23. kolovoza t. g. u Vukovaru u 50 godini života.

Društvene vijesti.

Presvj. gosp **Marko grof Pejacsevich c. i kr. komornik i veleposjednik u Našicama te predsjednik našega društva**, — pristupio je u naše društvo kao utemeljiteljni član sa prinosom od 200 K. a osim toga izvolio je uplatiti još u ime prinosa za „Podupirajuću zakladu“ utemeljenu u spomen nadšum. VI. Köröskenyi-a 150 K. te u „Literarnu zakladu“ utemeljenu u spomen kr. zem. šumar. nadzor. Andrije Borošića 150 K.

Klub hrv. šumar. akademičara. Odbor kluba hrv. šum. akademicičara konstituirao se je na XI. glavnoj skupštini dne 8. o. mj. 1913. ovako: Predsjednik: Marijan Majnarić, cand. forest. Potpredsjednik: Stevan Kolarović, stud. forest. Tajnik: Gjuro Knežević, cand. forest. Blagajnik: Gjuro Sooš, cand. forest. Knjižničar: Vladimir Škorić, stud. forest. Odbornici: Ivan Jurčić, stud. forest., Marijan Štiglić, stud. forest. Odb. zamjenici: Milutin Lončar, stud. forest., Gjuro Milić, stud. forest. Revizioni odbor: Veljko Polak, cand. forest., Jovan Savić, stud. forest., Juraj Petrk, stud. forest.

Akademsko društvo Hrvata agronoma „Lipa“ u Beču izabralo je na svojoj glavnoj god. skupštini 4/XI. 1913. ovaj odbor: Predsjednik: Ivan Rotter, c. forest. ing. Potpredsjednik: Pijo Pavlinić, c. agron. ing. Tajnik I. Franjo Tončić, cult. tehn. Blagajnik: Juraj Beritić, c. agr. ing. Knjižničar: Andrija Ljolje, c. cult. tehn. Odb. zamjenici: Junuz Ajanović, cult. tehn.. Ante Makar, cult. tehn. Tajnik II.: J. Ajanović, cult. tehn. Gospodar: A. Makar, cult. tehn. Revizori: Mate Gržević, c. agr. ing. Andrija Manz, c. agr. ing.

Nove knjige.

Borošićev „**Hrvatski šumarsko-lovački kalendar za god. 1914.**“, XI tečaj, uredio prof. Dr. Gj. Nenadić, izšao je iz tiska

Sadržaj kalendara znatno je proširen sa tabelama saveza šumsko-pokusnih postaja o prihodu i prirastu borovih i jalševih šuma, zatijem tabelama istoga saveza o drvnim masama za hrast i bor, počevši od 10 cm. debljine. Nadalje sadržaje kalendar tabele o drvnim masama 100 letava razne duljine i debljine, tabele o drvnoj masi vinogradskog kolja od 2.30 m duljine i razne debljine, te konačno tabele o broju podpornja razne duljine i debljine, koje idu u 1 m³ drvne mase. Geodetski dio kalendara iz novog je prerađen i novijim tabelama izpunjen, a kod naslova »metričke mjere« donesena su na 2 stranice razna mjerila, i u istima konstruirani kvadратi, koji predviđaju površine 1 jutra spram 1 ha.

Imenik šumarskog i lugarskog osoblja jest u kalendaru uložen, pa se po volji može izvaditi, dočim je papir za bilješke uvezan.

Mi se nadamo, da će kalendar svojim obilnim sadržajem dobro služiti potrebama prakse kod nas, te da će osjetljivu prazninu u našoj hrvatskoj stručnoj literaturi barem donekle moći ispuniti.

Hempelov šumarski kalendar za god 1914., sastavljen po c. k. dvorskem savjetniku i profesoru na bečkoj visokoj školi za kulturu tla Juliusu Marchetu i c. kr. upravitelju domaina Dr. Friedrichu Hempelu, izšao je nakladom Moritza Perlesa c. kr. dvorskog knjižara u Beču, a dobiva se uz cijenu od 3·20 K. Kalendar je kao i prvašnjih godina vrlo ukusno opremljen i djelomično preinačen. Izpušteni su podaci o gradnji šumskih puteva i radnje šumarske u pojedinim mjesecima, a mjesto toga uvrštene su naredbe o autorisaciji civilnih inžinira za šumarstvo i o izpitu za šumsko-tehničku službu kod polit. oblasti. Osim toga uvršteni su i uvjeti za primanje šumara u bosansko herceg. zem. službu te formule za opredjeljivanje prihoda šuma.

Kalendaru je priložena karta svih željeznica u Austro-Ugarskoj monarhiji.

Na str. 68. kalendara prikazao je profesor Bruno Schweder glavne ciljeve nastojanja oko održanja prirodnog izgleda predjela, a naročito o očuvanju karakterističnih narodnih spomenika proti devastaciji.

Osim u šumarskim kalendarima običajnih, za praktičnog šumara veoma potrebnih skrižaljka iz raznih grana šumarstva, sadržaje taj kalendar popis glavnih tvrtka austro-ugar. monarhije kod kojih mogu šumari svoje potreboće nabaviti, zatim sadržaje izkaz glavnih stručnih šumarskih knjiga, šematizam šum. osoblja austrijske pole monarhije i šematizam šum. osoblja Bosne i Hercegovine, te podatke o svim naučnim šumar. zavodima i svim šumarskim društvima i šumar. pokušalištima austro-ugar. monarhije.

Razno.

Usjeh dražba prigodom dne 10 XI. t. g. kod kr. šum. ravnateljstva u Zagrebu održane dražbe dostao je u V. sjekoredu kr. šumarije u Fužini raspisanih 126 m³ jelovine i 1902 m³ bukovine J. Fischer iz Rijeke za 5536 K., u II. sjekoredu kr. šumarije u Mrkoplju raspisanih 6166 m³ bukovine isti kupac za 8820 K u I. sjekoredu u Ogulinu raspisanih 3010

m³ jelovine i 1619 m³ bukovine S. J. Weiller iz Rijeke za 16.666 K i u IV. sjekoredru kr. šumarije u Fužini razpisanih 255 m³ javorovine za 2886 K.

Na dražbi dne 12. XI tg. dostao je u I. sjekoredru kr. šumarije u Ivanjskoj razpisanih 1030 m³ hrastovine Benko Kell iz Zagreba za 9597 kruna i u II. sjekoredru iste šumarije razpisanih 332 m³ hrastovine isti kupac za 2598 kruna.

Dne 27. XI. t. g. kod istog ureda dražbovanu hrastovinu nalazeću se u I. sjekoredru kr. šumarije u Vranovini dostao je Valter Reis iz Siska za 122.898 K. napram izkličnoj cijeni od 121.848 K. i dne 28. o. mj. dražbovanu bukovinu i hrastovinu nalazeću se u II. sjekoredru kr. šumarije u Sokolovcu dostao je Benko Kell iz Zagreba za kupovninu od 18.798 K. naprama izkličnoj cijeni od 16.069 K.

Uspjeh dražbe stabala veleprodaje „Krasnica“ obdržavane dana 10 studenoga 1913. kod ogulinske imovne občine u Ogulinu.

Na oglas dražbe od I. rujna 1913. broj 39776 bukovih te 6834 javorovih stabala uz izključnu cijenu od K. 19.46 po jednom jelovom i smrekovom, K. 8·14 po jednom bukovom te K. 17·64 po javorovom stablu stigle su slijedeće ponude:

1. Ivana Bolfa, Dušana Vilhara i drugova iz Sušaka, kojom nude po jednom jelovom i smrekovom stablu K. 20 00 po bukovom K. 8·50, te po jednom javorovom stablu K. 17·80.

2 Arnolda Spitz iz Budimpešte, kojom nudi K. 26 29 po jednom jelovom i smrekovom, K. 11.14 po jednom bukovom te K. 23 84 po jednom javorovom stablu.

3. Jose Murkovića iz Stajnice, kojom nudi po jednom jelovom i smrekovom stablu K. 17·00, po bukovom K. 7·00 te po jednom javorovom stablu K. 15·00.

Od spomenutih ponuda prihvaćena je kao najpovoljnija ona Arnolda Spitza uz gore označenu cijenu, te je prema tome polučeno 35 16% nad izkličnom cijenom.

Izkaz uplaćene članarine I. razreda i upisnina zatim podupirajućih prinosa i pretplatnina za Šumarski list u razdoblju od 26. svibnja do 25. studenoga 1913.:

U ime dužne i tekuće članarine I. razreda te upisnine uplatiše:

Agić pl Oskar 10 K., Anderka Julio 20 K., Augustin Vinko 10 K., Baličević Ante 15 K., Bauer Vjekoslav 10 K., Beck Ivan 20 K., Bogoević Tomo 6 K., Brausil Makso 5 K., Brausil Miroslav 10 K., Berger Asdrubal 10 K., Böhnel Viktor 20 K., Budiselić Mijo 10 K., Brandstetter Julio 10 K., Benzon Ivo Krst. 10 K., Bokor Robert 10 K., Bogsch Arpad 12 K., Cesarić Gjuro 10 K., Czeisberger Ernest 10 K., Csikos vitez Stjepan 20 K., Čeović Ivan 10 K., Demetrović Juraj 10 K., Demil Slavoljub 10 K., Dianovsky Pavao 10 K., Dremil Oskar 10 K., Dmitrović Radivoj 15 K., Duduković Milan 10 K., Fuksa Vaclav 15 K., Fusić Franjo 5 K., Fey Josip 14 K., Freudenreich Alfred 12 K., Gettwert Andrija 10 K., Grčević Ivan 3 K., Grünwald Josip I. 10 K., Grünwald Josip II 20 K., Gerstmann Arnold 10 K., Hlavinka Vincenz 20 K., Hohoss

Ivan 10 K., Hossu Jovan 10 K., Hefner Josip 10 K., Horvath Sandor 20 K., Idžoitić Stanko 7 K., Janussek Stjepan 5 K., Jasić Dušan 10 K., Koča Gjuro 20 K., Koprić Andrija 5 K., Kuzma Julio 10 K., Kundrat Emil 5 K., Kolibaš Rudolf 10 K., Krišković Lambert 10 K., Kreč Milivoj 10 K., Kauders Alfons 7 K 50 fil. Kovač Petar 10 K., Krstić Simo 12 K., Lahner Dragutin 5 K., Lepušić Milan 10 K., Lach Gustav 10 K., Lazić Jovo 10 K., Lončarić Andrija 30 K., Levaković Antun 12 K., Maksić Ratislav 10 K., Mark Ante 20 K., Marijanić Ivan 10 K., Mlinarić Elzear 10 K., Markulin Ivan 10 K., Matolnik Ivan 20 K., Marton Gjuro 5 K., Masztics Gustav 5 K., Marušić Mijo 10 K., Mladenoff Belčov 10 K., Markić Mihovil 10 K., Matherny Robert 10 K., Marinović Milan 10 K., Partaš Ivan 10 K., Petrović Lazar 10 K., Polaček Dragutin 10 K., Pleša Nikola 10 K., Prpić Stjepan 10 K., Puljević-Nikolić Petar 10 K., Prpić Petar 10 K., Philippović pl. Slavko 5 K., Paradžiković Gjuro 10 K., Pirkmaier Franjo 20 K., Renner Ante 10 K., Rosmanith Alberth 5 K., Ružička August 5 K., Rozgony pl. Ladislav 12 K., Stromszky Ladislav 5 K., Steller Eduard 5 K., Stivičević Nikola 10 K., Sztripszky August 10 K., Schmidinger Rikard 20 K., Štefović Josip 10 K., Schaab Valentin 10 K., Šarh Ivan 10 K., Škrljac Petar 10 K., Thuransky pl. Bela 5 K., Trötzer Dragutin 10 K., Turković Ernest 10 K., Tordony Emil 5 K., Ugrenović Aleksander dr. 20 K., Vac Gašo 10 K., Všetečka Adalbert 10 K., Vlahović Ilija 10 K., Vežić Nikola 10 K., Vasiljević Vladimir 5 K., Vlatković Petar 20 K., Zajc pl. Carmelo 10 K., Zec Dušan 10 K., Zwickelsdorfer Ivan 10 K., Žibrat Milan 10 K.:

Uime podupirajućeg prinosa uplatio:

Grad Karlovac 20 K.:

Uime pretplatnine uplatio:

Šandor Imre 12 K.:

Sveukupno: 1224 K 50 fil., (jedna hiljada dvije stotine dvadeset i četiri krune 50 fil.).

Szentgyörgyi
blagajnik

Prodaja jelovih, smrekovih i bukovih stabala u šumi na panju.

Kod kr. šumarskog ureda na Sušaku obdržavati će se dne 5. prosinca 1913 u 10 sati prije podne putem zatvorenih pismenih ponuda javna ponudbena rasprava glede prodaje u šumi na panju u redovitim godišnjim sječinama kr. drž. šumarije Ljeskovac, Škare, Brlog, Krasno i Kosinj na lazećih se jur konsigniranih stabala procijenjenih na 32582 m^3 jelovine i smrekovine te 15032 m^3 bukovine sposobne za gradju i tvorivo, nadalje na 63928 m^3 bukovine za ogrjevno drvo i to u 22 hrpe, kojih ukupna izklična cijena iznosi svotu od 229.855 kruna. Žao bina je 10% izklične cijene.

Ponude imadu se staviti na pojedine hrpe.

Dražbeni i ugovorni uvjeti kao što i potanki izkaz na prodaju razpisanih drvosjeka mogu se ugledati kod kr. šumarskog ureda na Sušaku i kod dotičnih kr. šumarija, te će se na zahtjev po kr. šumarskom uredu i dostaviti.

Na Sušaku, dne 6. studenoga 1913.

Kr. šumarski ured.

Broj : 3325/1913.

Oglas dražbe stabala.

Kod podpisanoga ureda obaviti će se dne 15. prosinca o. g. javna pismena dražba slijedećih stabala :

U srežu	broj	vrst s t a b a l a	uz iskličnu cijenu K	Prodaje se samo gradja do promjera iznad cm.
Greda	3408	briest i ino	47072.—	20
Podložje	1008	hrast	126076.—	30
Psunj	3210	"	44670.—	25
Mladinovac	1269	"	59945.—	30
Ukupno	8895	"	277763.—	—

uz uvjete sadržane u dražbenom zapisniku, u koji se može uviditi svaki dan za vremena uredovnih satih kod ovoga ureda i u pisarni kotarske šumarije u Novskoj, Okučanima i Novoj kapeli.

Kupovnina može se uplatiti i u vrijednosnim papirima prema ustanovama ugovora.

Dražba obaviti će se samo na temelju pismenih (ne brzjavnih) ponuda, koje imadu predane biti kod ovoga ureda najkasnije do 10 sati prije podne dne 15. prosinca o. g. zapečaćene, i na omotu providjene zaporkom „Ponuda na veleprodaju g. 1913.“

Gospodarstveni ured gradiške imovne općine.

U Novoj gradiški, dne 15. studena 1913.

Broj 2344.

Oglas dražbe.

U srijedu dne 3. prosinca 1913. u 10 sati prije podne prodavati će se javnom dražbom putem pismenih ponuda kod gospodarstvenog ureda otočke imovne obćine 16414 bukovih, jelovih i borovih stabala sa projenbenou vrijednosti od 123.459 K 20 f. —

U Otočcu, dne 13. studena 1913.

Šumsko gospodarstveni ured.

Broj: 1812.
za 1913.

Oglas dražbe stabala.

Na temelju naredbe kr. zemaljske vlade odjela za unutarnje poslove, od 27. lusuopada 1913 broj: 72 887 ex 1913. — prodavat će se putem javne dražbe dana 9. prosinca 1913. u 11 tati prije podne kod gospodarstvenoga ureda II. banske imovne općine u Petrinji 2366 hrastovih stabala, procijenjenih na K 49 209 novčane vrijednosti, u šumskom srezu Nartku, udaljenome 6 klm. od željezničke stanice Kostajnica.

Opći dražbeni uvjeti:

1.) Dražba će se obaviti, isključivši ustmene jedino na temelju pismenih ponuda (offerta).

2.) Ponude imadu biti dobro zapečaćene, te se primaju najkasnije do 11 sati gore odredjenog dana.

3.) U ponudi valja naročito istaknuti, da su nudiocu svi dražbeni uvjeti dobro poznati i da ih u cijelosti prihvata.

4.) Ponudi treba priložiti 5% procjenbene vrijednostiime žabine, koju svotu će dostačac imati kao jamčevinu nadopuniti na 10% ponudjene kupovnine.

Osim toga dužan je dostačac 0·2% od kupovnine uplatiti u zakladu za odgoj djece šumarskih činovnika.

5.) Ponuda veže nudioca odmah, a imovnu općinu nakon potvrde dražbe po visokoj kr. zemaljskoj vladi.

6.) Predmet prodaje jest samo za tehničku porabu sposobna deblovina; sav ostali materijal ostaje imovnoj općini na raspolaganje.

Izradba gula za tanin, kocaka za taracanje, materijala za ogradu, kolje i druge sitne drvarije nije dozvoljena.

7.) Dostačac je dužan kupovninu uplatiti odmah nakon potvrde dražbe po visokoj kr. zem. vladu, čim o tom bude obavješten.

8.) Svi ostali dražbeni uvjeti mogu se dozнатi za vrijeme uredovnih sati kod gospodarstvenoga ureda u Petrinji i kod kotarske šumarije u Dubici.

U Petrinji, dne 3. studena 1913.

Šumsko gospodarstveni ured II. banske imovne općine.

Broj: 12638/1913.

Predmet: Latinovac z. z. prodaja
hrastovih i bukovih stabala.

Oglas dražbe stabala.

Na temelju odobrenja kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 17. studena 1912. broj 72853. prodavati će se iz šume z. z. Latinovac putem pismenih ponuda obilježena i procijenjena stabla i to:

88 hrastova, 14 cerova i 1 topola u šumi »Luk« i pašnjačkom dijelu »Vrbovac« procijenjenih na 14287 kruna 06 fil. nadalje u pašnjačkom dijelu »Vrbovac« 752 bukovih i 29 cerovih stabala procijenjenih na 9887 K. 94 fil.

Dražba obdržavati će se dne 20 prosinca t. g. kod ove oblasti. Pismene ponude obložene sa 10% žaobine, imadu se za svaku skupinu napose do 11. sati prije pol dana predati u uručbeni zapisnik ove oblasti.

Na kasnije prispjele ili brzjavne ponude neće se uzeti obzir.

Dražbeni uvjeti zastupajući kupoprodajni ugovor mogu se izviditi za vrijeme uredovnih sati kod ove oblasti i kod kr. kotarske šumarije u Kutjevu.

Šuma udaljena je tri kilometra od željez. stанице Čaglin, a dio pašnjaka »Vrbovac« nalazi se tik željez. stajališta Latinovac

Kr. kotarska oblast

U Požegi, dne 18. studenoga 1913.

Kr. kotarski predstojnik:
Čupar v. r.

Poglavarstvo slob. i kr. grada Varaždina.

Broj 15.289/1—1913. u Varaždinu, dne 20. studenog 1913.

Dražba hrastova!

Općina slob. i kr. grada Varaždina prodati će u četvrtak dne 4. prosinca 1913. u $\frac{1}{2}$ 1 sati prije podne, na gradskoj vijećnici u Varaždinu, dražbovnim putem i to: primanjem pismenih i ustmenih ponuda, 1448 hrastovih stabala, od 40 do 120 cm prsnog promjera, sa 61 cm. poprečne prsne debljine sa drvnom gromadom od 4888 m³.

Spomenuta stabla, koja su sposobna za izradbu svake vrsti tvoriva, resku i cijepku robu, te željezničke podvlake, nalaze se u gradskim šumama Cukovec i Dubrava, udaljenim od željezničke stanice Varaždinske Toplice 1 kilometar.

Izklična cijena jest procijenjena vrijednost od 101.430 kruna 56 fil.

Vlastoručno pisane, potpisane i sa biljegom od 1 K. providjene, te sa 5% žaobinom (od izklične cijene) obložene valjano za pečaćene pismene ponude, u kojim se dražbovatelj naročito očitovati imade, da su mu dražbeni uvjeti dobro poznati, te da se njima podpunoma podvrgava, primajn se do dana 4. prosinca 1913. $\frac{1}{2}$ 1 sati prije podne u uručbenom zapisniku gradskoga poglavarstva u Varaždinu.

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi za vrijeme uredovnih sati kod gradskog poglavarstva u Varaždinu u uredu gradskog šumarskog nadzornika

Pravovaljanost dražbovnog čina ovisna je o odobrenju po kr. zem. vlad.

Kr. vladin povjerenik:

Dr. Spies.

Broj 14560/1913.

Kr. kotarska oblast
u Slatini, dne 23/11. 1913.

Predmet: Sladojevci zemlj. zajednica
prodaja stabala.

Oglas dražbe hrastovih stabala.

Dne 19. prosinca 1913. u 10 sati prije podne obdržavati će se u uredu kr. kotarske oblasti u Slatini putem pismenih ponuda dražba vrhu 733 komada hrastovih stabala, stoećih na pašnjaku »Tomasika« zemlj. zajednice Sladojevci a procijenjenih na 5.666 kruna.

Propisno biljegovane ponude imadu biti obložene sa jamčevinom, koja iznosi 10% od isklične cijene.

Na brzjavne kao i na kasnije stigle ponude neće se u nikakav obzir uzeti.

Pobliže dražbene uvjete moći je uviditi kod podpisane oblasti za vreme uredovnih sati.

Kotarski upravitelj

Oglas dražbe hrastovih stabala.

Dne 19. prosinca 1913. u 10 sati prije podne obdržavati će se u uredu kr. kotarske oblasti u Virovitici putem pismenih ponuda, dražba svrhu 50 komada krastovih stabala, stoećih na pašnjuku »Uzurac« z. z. Budanica općina Cabuna te procijenjenih na 1882 K. 30 fil.

propisno biljegovane ponude imadu biti obložene sa jamčevinom od 10% od isklične cijene.

Na brzjavne kao i na kasnije stigle ponude neće se nikakav obzir uzeti.
Pobliži dražbeni uvjeti stoje na uvid kod podpisane oblasti.

Kr. kotarska oblast

u Virovitici dne 20. studena 1913.

Kotarski upravitelj.

Prodaja hrastova.

Podpisani ured brodaje 13. prdsinca 1913. u 10 sati prije podne, putem pismenih ponuda u sljedećim sjećinama hrastova stabla i to:

Šalovica	980	stabala	uz procjenu	72 160	K.
Jasenova	2614	"	"	386 656	"
Kolibica	883	"	"	83,352	"
Ukupno	4577	"	"	542.169	"

Pobliži uvjeti mogu se uviditi kod podpisauoga uređa i područnih šumarija u Koprivnici i Rači.

Gospodarstveni ured gjurgjevačke imovne obćine.

U Bjelovaru, dne 26. studena 1913.
Patisak nenaknadujemo.

Naredbe i načelne rješitbe

odnoseće se na šumarstvo.

XXV.

naredba kraljevskog povjerenika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji od 5. veljače 1913. broj 5884/Pr. ex. 1912., o isplati opskrbnih pristojba putem ček i kliring prometa kr. ugar. poštanske štedionice.

§ 1.

Opskrbne pristojbe (mirovine, uzgojnine i milostinje), doznačene na isplatu kod kr. hrv.-slav. zemaljske blagajne u Zagrebu, isplaćivati će se pokusa radi strankama, koje stalno obitavaju na području zemalja krune sv. Stjepana — počam od 1. travnja 1913. putem ček i kliring prometa kr. ug. poštanske štedionice.

Na isti način isplaćivati će se opskrbne pristojbe ovim strankama i u onom slučaju, ako privremeno, najdlje kroz tri mjeseca, borave izvan područja zemalja krune sv. Stjepana — dočim ako taj boravak preko tri mjeseca traje, potrebna je za takovu isplatu posebna dozvola kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade.

U tu svrhu pristupa kr. hrv.-slav. zemaljska blagajna u ček i kliring promet kr. ug. poštanske štedionice kao vlasnica posebnog ček računa pod nazivom: »Opskrbne pristojbe kr. hrv.-slav. zemaljske blagajne u Zagrebu.«

§. 2.

Stranka imati će u buduće potvrđivati primitak opskrbne pristojbe samo na platežnoj doznaci, (tiskanica br. 111 poštan. štedionice) dotično na poštanskoj doznačnici, koje će izdati kr. ug. poštanska štedionica.

§. 3.

Od opskrbne pristojbe ustegnuti će se mjesечно iznosi:

a) biljegovne pristojbe po ljestvici II. od doznačenih opskrbnih pristojba,

b) porez,

c) razne tražbine, predbilježene na beriva.

§. 4.

Prestane li pravo stranke na opskrbnu pristojbu — ima to stranka. na ime koje je odredjena isplata, odmah prijaviti računarskom uredu kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, dotično kr. hrv.-slav. zem. blagajni.

Ako to propusti učiniti, te ako nepripadno podigne doznačenu svotu, — postupati će se po postojećim propisima.

Za slučaj smrti stranke, na ime koje je odredjena isplata, vrijedi propis §-a 11.

Za opskrbne pristojbe: iz učiteljsko-mirovinske zaklade narodnih učiona, iz komercijalne zaklade, iz zaklade Eduarda baruna Jellachicha za zemaljsko sirotište, iz zaklade Eduardu baruna Jellachicha za bivše poda.

nike Huma i Rugvice, te iz mirovinske zaklade činovnika imovnih općina bivšeg krajiškog područja — ima se prijava, navedena gore pod stavkom prvom, podnijeti kr. hrv.-slav. zem. blagajni — a za opskrbne pristojbe iz autonomnog budgeta ima se navedena prijava podnijeti računarskom uredu kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade.

§. 5.

Stranka ima svaku promjenu svog obitavališta (boravišta, stana, ulice, kućnog broja) do 15. dana u mjesecu prijaviti računarskom uredu kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, dotično kr. hrv.-slav. zem. blagajni (§. 4. stavka posljednja).

Ne prijavi li to za vremena, trpi posljedice zakašnjele prijave.

§. 6.

Računarski ured kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade ima do uključivo 20 svakog mjeseca sastaviti potrebite likvidacione iskaze (Obrazac A) vrhu onih opskrbnih pristojba, koje se kod njeg likvidiraju, a koje dospevaju na isplatu 1. slijedećeg mjeseca.

Ove likvidacione izplate ima do navedena roka pripislati kr. hrv.-slav. zemaljskoj blagajni, te jim priložiti ispunjene »Popise« opskrbnih pristojba, doznačenih sa čekom na teret ček računa kr. hrv.-slav. zemaljske blagajne (tisk. br. 90 pošt. štedionice).

Gore navedeni »Popisi« imadu se sastaviti posebno za stranke, koje borave :

- a) na području kraljevina Hrvatske i Slavonije;
- b) na području kraljevine Ugarske;
- c) izvan područja ovih zemalja.

Ovi se »Popisi« imadu ispuniti na slijedeći način :

a) pojedini »Popis« ima se u svim rubrikama točno ispuniti, a u novčanu kolonu upisati iznos, koji se ima isplatiti stranci nakon odbitaka, navedenih u §-u 3.;

- b) u svaki »Popis« ima se upisati najviše 50 stranaka;
- c) u »Popisu«, u kojem nije upisano 50 stranaka, ima se preostali prazni prostor prevući crtom;
- d) svaki »Popis« ima se sbrojiti;
- e) svaki »Popis« ima se na čelu i na kraju providiti sa zaporkom, otisnutom sa crvenom bojom:

»Ima se uručiti samo na vlastite ruke naslovnika. Svako opunomoćenje je isključeno.«

»Ne smije se naslovniku uručiti prije 1. (naziv mjeseca i godine).«

§. 7.

Kr. hrv.-slav. zemaljska blagajna ima nakon primitka likvidacionalnih iskaza i »Popisa« (§. 6.) :

- a) za svaki pojedini »Popis« ispuniti ček-bjelicu s onom ukupnom svotom, na koju dotični »Popis« glasi;
- b) »Popise« i ček-bjelice propisno potpisati i providiti uredovnim

pečatom, pa te do uključivo 23. svakog mjeseca poslati kr. ug. poštanskoj štedionici u propisanom omotu ružičaste boje;

c) odbitke navedene u likvidacionim izkazima, provesti radi odpreme i isplate u dnevniku suopćih pologa na taj način: da koli biljegovne pristojbe, toli i porezi budu posebno sumarno navedeni, a razne tražbine individualno (§ 13.).

§. 8.

Vrhu onih opskrbnih pristojba, koje se likvidiraju kod kr. hrv.-slav. zemaljske blagajne, ima sama blagajna do 20. svakog mjeseca ispuniti »Popise« opskrbnih pristojba na način, naveden u §-u 6., te dalje postupati na način, naveden u §-u 7.

§. 9.

Kr. ug. poštanska štedionica — primiv od kr. hrv.-slav. zemaljske blagajne »Popise« i čekove (§§ i 7. i 8.):

a) optereće ček-račun kr. hrv.-slav. zemaljske blagajne s doznačenim iznosima;

b) ispostavlja platežne doznake prema »Popisu« opskrbnih pristojba, te jih providja sa zaporkom: »Ima se uručiti samo na vlastite ruke naslovnika. Svako opunomočenje je isključeno. — Ne smije se uručiti naslovniku prije 1. (naziv mjeseca i godine)«;

c) pripošilja posredujućim kr. poštanskim uredima platežne doznake tako, da iste tamo stignu prije 1. dana dotičnog mjeseca, navedenog na platežnim doznakama;

d) za one stranke, koje borave izvan područja zemalja krune sv. Stjepana (§. 1. stavka 2.):

1. ispostavlja poštanske doznačnice;

2. providja jih sa zaporkom slijedećeg sadržaja: »Ima se uručiti samo na vlastite ruke naslovnika. Svako opunomočenje je isključano«;

3. šalje ih poštanskom uredu prvi dan onog mjeseca, za koji dospijeva opskrbna pristojba;

e) pripošilja kr. hrv.-slav. zemaljskoj blagajni kao vlasnici ček-računa izvadak iz njena ček-računa.

§. 10.

Posredujući kr. poštanski ured, primiv od kr. ug. pošt. štedionice platežnu doznamku (§. 9.) — uručiti će se naslovniku platežnu doznamku na način, kako je to navedeno u zaporci o ograničenju urudžbe

Platežna doznamka biti će uručena naslovniku 1. dan dotičnog mjeseca, koji je naveden na platežnoj doznamci — ako protiv toga ne postoje osobite zapreke.

§. 11.

Kad posredujući kr. poštanski ured nebi mogao koju platežnu doznamku, providjenu sa zaporkom o ograničenju urudžbe (§. 10.), uručiti naslovniku s razloga: jer je umro ili iz inog kojeg razloga — tad će ju odma vratiti kr. ug. pošt. štedionici uz propisano izvješće.

§. 12.

U svakom slučaju, kad posredujući kr. poštanski ured vrati platežnu doznaku kao neuručenu (§. 11.) — obavešće je kr. ug. poštanska štedionica o tom odmah posebnim dopisom kr. hrv.-slav. zemaljsku blagajnu kao vlasnicu ček-računa — a podjedno:

a) u slučaju smrti naslovnika upisuje doznačeni iznos natrag u korist ček-računa kr. hrv.-slav. zem. blagajne;

b) u slučaju: ako posredujući kr. poštanski ured javi novo boravište naslovnika, te ako se to nalazi u području zemalja krune sv. Stjepana — izdaje na ime naslovnika novu platežnu doznaku, providjenu sa zaporkom: »Ima se uručiti samo na vlastite ruke naslovnika. Svako opunomočenje je isključeno«;

c) u svakom inom slučaju stavlja upit glede dalnje odredbe u pogledu raspoložbe doznačene svote.

Na isti način, naveden gore pod a)—c), postupati će kr. ug. poštanska štedionica u slučaju, kad koji poštanski ured vrati poštansku doznačnicu kao neuručenu (§. 9. točka d).

§. 13.

Kr. hrv.-slav. zemaljska blagajna ima:

a) zaprimati u dnevniku mirevina iznos platežne dozname ili poštanske doznačnice, koji je po kr. ug. poštanskoj štedionici u korist blagalne natrag upisan, zajedno s odnosnim odbitcima (§. 7. točka c), koji nisu plativi;

b) mjesечно uz propisani iskaz, (Obrazac B. i C.), koji se ima sastaviti u dva primjerka, odpremati kr. poreznom uredu u Zagrebu ustegnute plative biljegovne pristojbe i poreze, te pojedincima isplaćivati ustegnute plative tražbine.

Iskazi za biljegovne pristojbe i poreze imaju se posebno sastavljati za one stranke, koje obitavaju na području kraljevina Hrvatske i Slavonije, a posebnom za one, koje obitavaju na području kraljevina Ugarske.

§. 14.

Računarski ured kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade ima do konca ožujka svake godine u svrhu obračuna za prošlu godinu prema propisanom obrazcu (Obrazac D.) priposlati kr. financijalnom ravnateljstvu u Zagrebu individualni iskaz biljegovnih pristojba za namire od onih opskrbnih pristojba, koje se likvidiraju kod istog računarskog ureda.

Isto takav iskaz dužna je poslati kr. financijalnom ravnateljstvu u Zagrebu i kr. hrv.-slav. zemaljska blagajna glede biljegovnih pristojba za namire od onih opskrbnih pristojba, koje se kod nje likvidiraju.

Glede godišnjeg obračuna poreza slijediti će posebna naredba.

§. 15.

Dosadašnjim načinom uz predlog propisane namire isplaćivati će se i nadalje:

a) odbitci, koji se prema §-u 3. ustežu od opskrbnih pristojba;

b) opskrbne i ine mirovinske pristojbe, za koje nije §-om 1. određeno, da će se isplaćivati putem ček i kliring prometa.

Izkaz

vrhu uztegnutih i plativih iznosa, zaračunanih po kr. hrv.-slav. zemaljskoj blagajni u Zagrebu u mjesecu te odpremljenih kr. poreznom uredu u Zagrebu u ime poreza (dohodarine) (za stranke, koje obitavaju na području kraljevina Hrvatske i Slavonije — za stranke, koje obitavaju na području kraljevine Ugarske.).

Tek. broj	Naslov dnevnika	Iznos poreza (dohodarine)		Opaska
		K	f	

Obrazac B. §. 13. b)

Izkaz

vrhu uztegnutih i plativih iznosa, zaračunanih po kr. hrv.-slav. zemaljsko blagajni u Zagrebu u mjesecu te odpremljenih kr. poreznom uredu u Zagrebu u ime biljegovnih pristojba od namira vrhu opskrbnih pristojba (za stranke, koje obitavaju na području kraljevina Hrvatske i Slavonije — za stranke, koje obitavaju na području kraljevine Ugarske.).

Tek. broj	Naslov dnevnika	Iznos biljegovne pristojbe		Opaska
		K	f	

Obrazac C §. 13. b)

Računarski ured kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade.

Iskaz

(O d m j e r b e n i s p i s)

o uztegnutim i zadržanim biljegovnim pristojbama od namira vrhu opskrbih pristojba isplaćenih godine

Tекуći broj	I m e	Služba	Mjesečne pristojbe		Mjesečna bilje-govna pristojba od namira		Ukupno uzte-gnuta bilje-govna pristoj-ba od namira		Za koje su mje-sece iz-ručene mjesecne pristojbe	Opaska
			K	f.	K	f.	K	f.		
1	A. B.	udova učitelja	40	—	—	14	1	68	I.—XII.	
2	Z. K.	kot. sudac	320	—	1	26	6	30	VII.—XI.	
3	i t. d.									i t. d.
4										
5										

Spram toga uplaćeno je:

u mjesecu siječnju 1913 pod st... 1. k. A., a pod st... up. I... K... f
u mjesecu veljači 1913. pod st... 1. k. A., a pod st... up. I... K... f

Ukupno... K... f

Ima se naknadno uplatiti... K... f

XXVI.

Naredba kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade odjela za unutarnje poslove br. 46.233 od 24. jula 1912. Duhovnim pomoćnicima (kapelanicima) ne pripada ogrjevna kompetencija.

Otpućenjem utoka M. L. umirovljenog svećenika iz U. G potvrđuje se drugostepena odluka županijskog upravnog odbora u P. od 11. decembra 1908. br. 1728 u. o. i to s razloga, što § 19. I. previšnjeg kraljevskog reskripta od 10. augusta 1868. dobiva ogrjev paroh i to „kako je gdje i koliko je ovaj postojao“. Ogrjev se ima davati u onoj mjeri, u kojoj se dobivao od 1. januara 1869. Kako se iz jasne ustanove § 19. vidi, ima pravo na ogrjev samo paroh.

Tako tumači ovu ustanovu i zaključak srpskog pravoslavnog narodnog crkvenog saborskog odbora, donešen pod brojem 425/844 zap. 521 ex 1876.

(Isporedi Kličin: Uredba o uredjenju crkvenih, školskih i fundamentalnih dela grčko-istočno srpske mitropolije str. 8.) koji naročito ističe, da niti sistimizirani pomoćnik nema pravo na ogrjev:

Pošto je M. L. — kao što i sam u molbi navadja — bio namješten u svojstvu pomoćnika (kapelana) to ga prema citiranoj ustanovi previšnjeg reskripta ne pripada u obće nikakova drvna kompetencija.

Priobčio T. G.

XXVII.

Da li se izpitani lugar može smatrati izučenim lovcem.

Privatni vlastnik lova zamolio je kr. kot. oblast, da izpitanoj lugara zaprisegne za nadzirača lova i prizna praktičnim odnosno izpitanim lovcem.

Kr. kot. oblast odputila je molitelja odlukom svojom od 18. travnja 1912. broj 15908. s razloga, što predložena osoba oblasti nije poznata, da ju prizna praktičnim lovcem, a predloženim svjedočbam nije dokazala kvalifikaciju za izpitano lovca.

Temeljem podnešenog utoka proti prvo odnosno drugo molbenoj odluci potvrdila je kr. župan. oblast rješitbom svojom od 9. lipnja 1912. bzoj 15989. prvomolbenu, a kr. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove od 29. srpnja 1912. broj III D 1132/2 drugomolbenu odluku.

Nakon gorespomenutih odluka obratio se ponovno spomenuti vlastnik privatnog lovišta na kr. zem. vladu, odjel za unutarnje poslove molbom, kojom moli, da načelno odluči, da li se može bez zaprjeke kao lovopazitelj zaprisegnuti ono lugarsko osoblje, koje je u smislu vladine naredbe od 2. ožujka 1891. broj 30551 ex 1890. izpit za lugarsko osoblje odnosno šumsko tehničku pomoćnu službu položilo, pošto je prema § 15. ove naredbe takodjer iz lovstva izpitano bilo.

Na spomenuto molbu odpisala je kr. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove rješitbom svojom od 3. veljače 1913. broj III. D 1138/3, da se prigodom lugarskog izpita, § 15. rečene vladine naredbe, ne zahtjeva ona kvalifikacija niti obseg znanja iz lovstva, koja je za nadzirače lova propisana u § 9. vladine naredbe od 23. studenoga 1898. broj 43532. pak stoga lugarski izpit nemože u tom pogledu nadomjestiti izpit za nadzirača lova.

— 1.

Šumarsko tehnička poslovница

u Zagrebu, Hercegovačka ul. 18./a.

Obavlja uredjenje šuma, revizionalne kao i sve poslove šum. gospodarstva.

Gyula Kuzma

Br. 12—1

diplom. šum. inžinir, sudb. vještak.

Br. 12—4 Dobavljam samo sjemenje najbolje vrsti.

Cjenik badava i franko.

Sándor Imre

= trgovina =
šumskog sjemenja
i gojilište biljka u

Székesfehérváru.

Dobavlja

svake vrsti šumskog
sjemenja, šumskih
biljka, voćaka i divljaka
najbolje —
= kakvoće

Strago pouzdana podvorka.

Umoljava se prije naručbe svakako zatražiti offerte.

SADRŽAJ.

	Strana
Zakon o zaštiti šumskog vlasništva	485—508
Naredba zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu od 14. augusta 1913., br. 4826/praes., za izvršivanje zakona od 28. jula 1913. o zaštiti šumskog vlasništva (Gl. zak. br. 96.). (odobrena otpisom c i kr. zajedničkog ministarstva finančija u poslovima Bosne i Hercegovine od 3. augusta 1913., br. 10.140/B. H.)	508—520
Praktična uporaba progresivno padajućega prirasta. Napisao N. Pleša-Kosinjković, šumar (Svršetak)	520—525
Osobne vijesti: Premještenja. — † Slavoljub pl. Teklić. — † Ivan Peheim	525
Društvene vijesti: Utemeljiteljni član i darovi. — Klub hrv. šumar. akademicičara. — Akademsko društvo Hrvata agronoma »Lipa«	525
knjige: Borošićev „Hrvatski šumarsko-lovački kalendar za god. 1914.“, XI. tečaj, uredio prof. Dr. Gj. Nenadić. — Hempelov šumarski kalendar za god. 1914.	526
Razno: Uspjeh dražba — Uspjeh dražbe stabala veleprodaje »Krasnica« — Izkaz uplaćene članarine I. razreda i upisnina zatim podupirajućih prinosa i preplatnina za šumarski list u razdoblju od 26. svibnja do 25. studenoga 1913.	526—528
Oglas	528—532
Naredbe i načelne rješitbe odnoseće se na šumarstvo	533—540
Prilog: T. G. Podatci za terminologiju	17—20

Br. 12—3 Zlatna kolajna sa izložbe u Parizu 1900.

Neuhöfer i sin (Neuhöfer & Sohn)

c. kr. dvorski mehaničar
Beč, V. Hartmannasse 5.

Izrađuje pod jamstvom izvrstne izrade i točne rektifikacije

Bonsolne strojeve
sa optičkom distanzmjerom.

Mjerače stolove. Perspektiv ravnala.
Letve za nivelliranje. Šumarske bousole.

Mjeračke vrpce iz platna ili ocejela.

Planimetre itd. — Pantografe.

Brojne čekiće, aparate za prenosa, crtala kao sve vrsti matematičnih strojeva i mjerila.

Glavno zastupštvo za originalne švedske prirastnjake (svrđlove).

Ilustrovani cjenici badava

Svi se popravci obavljaju najbolje i u najkraćem roku.

Sveudiljna zaliha
svih vrsti mjeračkih
strojeva i pomagala.

